

**SLOVENSKA
IZVOZNA
DRUŽBA**

družba za
zavarovanje in
financiranje
izvoza
Slovenije, d.d.,
Ljubljana

POSLOVANJE SID V LETU 2005

Firma: Slovenska izvozna družba,
družba za zavarovanje in financiranje izvoza Slovenije, d.d., Ljubljana

Naslov: Ulica Josipine Turnograjske 6, 1000 Ljubljana

Matična številka: 5665493

Davčna številka: SI 82155135

Telefon (h.c.): 01/ 200 75 00

Uprava: 01/ 200 75 53

Telefaks: 01/ 200 75 75

Elektronska pošta: info@sid.si

Domača stran: <http://www.sid.si>

Družbe v Skupini SID

SID - Prva kreditna zavarovalnica d.d., Ljubljana
Ulica Josipine Turnograjske 6, 1000 Ljubljana
tel: 01/200 78 00; faks:01/425 84 45
<http://www.sid-pkz.si>

PRO KOLEKT, družba za izterjavo, d.o.o.
Ulica Josipine Turnograjske 6, 1000 Ljubljana
tel: 01/200 75 90, faks: 01/421 06 21
<http://www.prokolekt.si>

PRVI FAKTOR, faktoring družba, d.o.o.,
Slovenska cesta 17, 1000 Ljubljana;
tel.: 01/200 54 10; faks: 01/200 54 20;
<http://www.prvifaktor.si>

PRVI FAKTOR, faktoring društvo, d.o.o.,
Savska cesta 41,10144 Zagreb, Hrvaška;
tel. : +385/1/617 78 05; faks: +385/1/617 66 29
<http://www.prvifaktor.hr>

PRVI FAKTOR, faktoring d.o.o.
Kralja Petra 45/3, 11000 Beograd, Srbija in Črna gora
tel + 381/11/ 262 48 73; faks +381/11/262 80 50

Vsebina

Stran

I. Poslovno poročilo

Nagovor predsednika uprave	2
Poročilo nadzornega sveta	3
1. Poudarki poslovanja SID in Skupine SID v letu 2005	4
2. Slovenska izvozna družba, d.d., Ljubljana – osnovna predstavitev	5
3. Skupina SID	7
4. Strategija razvoja SID	9
5. Mednarodno okolje in slovensko gospodarstvo	10
6. Poslovanje SID v letu 2005	13
7. Financiranje	15
8. Garancije	18
9. Zakladništvo	19
10. Zavarovanje pred nemarketabilnimi riziki (v imenu Republike Slovenije)	20
11. Bonitetna služba	27
12. Informacijski sistem	28
13. Kadri	29
14. Notranja revizija in kontroling	31
15. Upravljanje s tveganji	32

II. Računovodski izkazi

16. Računovodski izkazi Slovenske izvozne družbe, d.d., Ljubljana	35
17. Konsolidirani računovodski izkazi Skupine SID	41

III. Priloge

Organizacijska shema in organi upravljanja SID	46
Organizacijska shema Skupine SID	47

Nagovor predsednika uprave

Za Slovensko izvozno družbo je bilo leto 2005 leto sprememb, ki so bile pogojene predvsem z usklajevanjem delovanja z zahtevami Zakona o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov, ki ureja temeljne sistema zavarovanja in financiranja mednarodnih gospodarskih poslov. S 1.1.2005 je SID na novo ustanovljena hčerinska družba SID – Prva kreditna zavarovalnica d.d., Ljubljana prenesla posle zavarovanj pred marketabilnimi riziki, ki jih je do konca leta 2004 izvajala za lasten račun. Poleg tega pa so potekale tudi intenzivne aktivnosti na projektu preoblikovanja SID v banko, ki bodo zaključene konec leta 2006.

Slovenska izvozna družba in hčerinske družbe v Skupini SID: SID – Prva kreditna zavarovalnica d.d., Ljubljana, PRO KOLEKT d.o.o. in PRVI FAKTOR, faktoring družba, d.o.o. so v letu 2005 dosegle pomembno rast v obsegu poslovanja in dobre poslovne rezultate.

Tako kot v preteklih letih se je nadaljevala rast na področju financiranja mednarodnih gospodarskih poslov, ki jo Slovenska izvozna družba zagotavlja predvsem z zadolževanjem na tujih finančnih trgih v svojem imenu in za svoj račun ter s poroštvom Republike Slovenije. Slovenska izvozna družba s financiranjem bank, izvoznikov, tujih kupcev in slovenskih investitorjev v tujini tako še naprej aktivno sodeluje pri pospeševanju slovenske mednarodne menjave. Obseg financiranja je v letu 2005 povečala za 20 odstotkov in je konec leta znašal 599 milijonov EUR.

Skupni obseg poslov, ki jih Slovenska izvozna družba zavaruje v imenu in za račun Republike Slovenije in vključuje zavarovanje kratkoročnih izvoznih kreditov pred nemarketabilnimi riziki, zavarovanje srednjeročnih kreditov in zavarovanje investicij, je znašal 389 milijonov EUR, pri čemer je bila predvsem izrazita rast zavarovanj investicij slovenskih pravnih oseb v tujini.

Hčerinska zavarovalnica SID – Prva kreditna zavarovalnica d.d., Ljubljana je v prvem letu samostojnega poslovanja zavarovala 3 milijarde EUR terjatev in zaključila poslovno leto z dobičkom.

Uspešno je v letu 2005 posloval tudi PRVI FAKTOR, faktoring družba, d.o.o., v katerem ima Slovenska izvozna družba 50 odstotni lastniški delež, ki je skupaj s hčerinskima družbama v Zagrebu in Beogradu odkupil 211 milijonov EUR terjatev in tako skoraj podvojil obseg iz leta 2004.

Doseženi rezultati v lanskem letu so osnova in obveza za nadaljevanje uspešnega poslovanja v letošnjem letu.

Marko Plahuta
Predsednik uprave

Poročilo nadzornega sveta

V letu 2005 je poslovanje družbe nadziral nadzorni svet v dveh sestavah, saj se je v juniju 2005 iztekel mandat večini članov nadzornega sveta. Na redni skupščini delničarjev 15. junija 2005 so bili imenovani novi člani nadzornega sveta: dr. Andrej Bajuk, mag. Gonzalo Capriolo, dr. Božo Cerar, mag. Jožko Čuk, dr. Andrej Kitanovski in dr. Mojmir Mrak, medtem ko je bila mag. Helena Kamnar v nadzorni svet imenovana leta 2004.

Nadzorni svet Slovenske izvozne družbe, d.d., Ljubljana je tudi v letu 2005 redno spremljal in nadziral poslovanje družbe z vidika doseganja zastavljenih ciljev skladno s poslovnikom o delu nadzornega sveta, statutom družbe ter ob upoštevanju zakonsko določenih pristojnosti in pooblastil nadzornega sveta.

V letu 2005 je imel nadzorni svet šest rednih in tri korespondenčne seje, na katerih je redno obravnaval medletna poročila o poslovanju družbe in družb v Skupini SID, kvartalna poročila notranje revizije, informacije o upravljanju s tveganji v družbi ter druge splošne in posebne zadeve, ki so se nanašale na poslovanje družbe.

Nadzorni svet je v letu 2005 obravnaval oziroma odločal tudi o naslednjih pomembnih zadevah:

- poslovna politika in plan poslovanja za leto 2006,
- plan dela notranje revizije v družbi za leto 2006,
- izvajanje deviznega zadolževanja družbe,
- potek projekta usklajevanja poslovanja družbe s predpisi, ki urejajo poslovanje bank (v skladu z določili ZZFMGP) in v tem okviru tudi predlog sprememb statuta,
- strateške usmeritve delovanja družbe v prihodnje.

Pri nadzoru vodenja poslov družbe je nadzorni svet pridobil vse zahtevane informacije, na podlagi katerih je lahko sprofi ocenjeval dosežene rezultate in delo uprave ter sprejemal odločitve v okviru svojih pristojnosti.

Nadzorni svet je na seji dne 18.4.2006 obravnaval Letno poročilo 2005 in revizorjevi poročili, v katerih je revizijska družba Deloitte & Touche revizija d.o.o. izrazila pritrdilni mnenji k računovodskim izkazom Slovenske izvozne družbe, d.d., Ljubljana za leto 2005 in k skupinskim računovodskim izkazom Skupine SID za leto 2005.

Po preverjanju omenjenih poročil je nadzorni svet ugotovil, da je družba v letu 2005 uspešno izvajala načrtovano politiko in dosegla načrtovane poslovne rezultate. Nadzorni svet na navedena poročila nima pripomb in potrjuje Letno poročilo Slovenske izvozne družbe, d.d., Ljubljana za leto 2005.

Dr. Andrej Bajuk
Predsednik nadzornega sveta

1. Poudarki poslovanja SID in Skupine SID v letu 2005

Slovenska izvozna družba, d.d., Ljubljana (SID)

Obseg in rezultati poslovanja za lasten račun

- **Financiranje** mednarodnih gospodarskih poslov (31.12.2005) – 143,5 milijarde SIT (599,2 milijona EUR) (+20%) – obrestni prihodki 4,0 milijarde SIT (16,7 milijona EUR) / neobrestni prihodki 148,3 milijona SIT (0,6 milijona EUR)
- **Izdane garancije** (31.12.2005) – 11,2 milijarde SIT (46,9 milijona EUR) (+37 %)
- **Bilančna vsota** (31.12.2005) – 148,7 milijarde SIT (620,7 milijona EUR) (+ 25 %)
- **Bilančna vsota vključno z varnostnimi rezervami** (31.12.2005)– 170,9 milijarde SIT (713,6 milijona EUR) (+ 22 %)
- **Dobiček** (pred davki) – 2,2 milijarde SIT (9,1 milijona EUR)

Obseg in rezultati poslovanja v imenu in za račun Republike Slovenije

- **Zavarovanje izvoznih kreditov in investicij pred nemarketabilnimi riziki** v imenu in za račun države – 93,1 milijarde SIT (388,7 milijona EUR) zavarovalnih poslov, v tem: kratkoročnih izvoznih kreditov 1,7 milijarde SIT (7,0 milijona EUR) (-99%), srednjeročnih izvoznih kreditov 16,3 milijarde SIT (68,1 milijona EUR) (+52%) in investicij v tujini 75,1 milijarde SIT (313,5 milijona EUR) (+137%).
- Premije 1,5 milijarde SIT (6,4 milijona EUR) / škode 0,8 milijarde SIT (3,2 milijona EUR)
- Varnostne rezerve (31.12.2005) – 22,2 milijarde SIT (92,8 milijona EUR) (+ 3%)

Osnovni podatki o SID

	2001	2002	2003	2004	2005
Število delničarjev	81	89	89	88	87
Osnovni kapital (v mio EUR)	42,1	40,5	39,4	38,9	38,9
Kapital (v mio EUR)	81,3	79,2	78,2	79,4	88,3
Dobiček pred obdavčitvijo (v mio EUR)	0,9	1,3	1,6	5,3	9,1
Donos na kapital pred obdavčitvijo (ROE)	1,22%	1,65%	2,01%	6,71%	10,84%
Število zaposlenih (31.12.)	56	69	74	83	62

Družbe v skupini SID

SID – Prva kreditna zavarovalnica d.d., Ljubljana (PKZ)

- V 100% lasti SID; kapital (31.12.2005): 1.534,4 milijona SIT (6,4 milijona EUR)
- Obseg zavarovalnih poslov zavarovanj izvoznih in domačih terjatev pred marketabilnimi riziki – 3.036 milijonov EUR (+15%)
- Bilančna vsota (31.12.2005) – 6.714,4 milijona SIT (28,0 milijona EUR)
- Dobiček (pred davki) – 709,3 milijona SIT (3,0 milijona EUR)

PRO KOLEKT, družba za izterjavo, d.o.o.

- V 100% lasti SID; kapital (31.12.2005): 2,3 milijona SIT (82,5 tisoč EUR)
- Vrednost v izterjavo vzetih primerov – 10,1 milijona EUR (+621 %)
- Bilančna vsota (31.12.2005) – 19,9 milijonov SIT (82,6 tisoč EUR)
- Dobiček (pred davki) – 279,4 tisoč SIT (1,2 tisoč EUR)

PRVI FAKTOR, faktoring družba, d.o.o.

- V 50% lasti SID; kapital (31.12.2005): 918,5 milijona SIT (3,8 milijona EUR)
- Obseg odkupljenih terjatev – 106,4 milijona EUR (+20 %); Skupina PRVI FAKTOR 211,4 milijona EUR (+81 %)
- Bilančna vsota (31.12.2005) – 11.440,6 milijona SIT (47,7 milijona EUR)
- Dobiček (pred davki) – 78,6 milijona SIT (0,3 milijona EUR)

Opomba: Kjer ni posebej drugače navedeno, se za prikazovanje podatkov o poslovanju SID v EUR uporablja protivrednost SIT, izračunana za poslovne podatke o stanju konec vsakega koledarskega leta po srednjih (končnih mesečnih) tečajih Banke Slovenije na zadnji dan v posameznem koledarskem letu, tako da so za prikazovanje podatkov v evrih uporabljeni naslednji tečaji (31.12.2001: 221,4095 SIT; 31.12.2002: 230,2673 SIT; 31.12.2003: 236,6903, 31.12.2004: 239,7430, **31.12.2005: 239,5756**); za ostale podatke o poslovanju pa so vrednosti izražene v EUR izračunane iz povprečnih mesečnih tečajev EUR v posameznem koledarskem letu, ki jih izračunava Banka Slovenije (2001: 217,1851 SIT; 2002: 226,2237 SIT; 2003: 233,7045 SIT, 2004: 238, 8615, **2005: 239,6371**).

2. Slovenska izvozna družba, d.d., Ljubljana – osnovna predstavitev

Status

- **Slovenska izvozna družba**, družba za zavarovanje in financiranje izvoza Slovenije, d.d., Ljubljana je bila ustanovljena 22.10.1992 kot posebna zasebnopravna finančna institucija za zavarovanje in financiranje izvoza.
- Družba je vpisana v sodni register pri Okrožnem sodišču v Ljubljani s sklepom št. SRG 8069/92 z dne 27.10.1992 pod št. registrskega vložka 1/19966/00.
- Po v letu 2003 sprejetem **Zakonu o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov - ZZFMGP** (Ur.l. RS, št. 2/04) SID še naprej deluje kot pooblaščen slovenska izvozno-kreditna agencija (IKA); vendar po njegovi uveljavitvi 14.2.2004 SID v skladu z novim zakonom nemarketabilna zavarovanja in Program izravnave obresti (PIO) izvaja **v imenu in za račun Republike Slovenije** (prej jih je v svojem imenu in za račun Republike Slovenije), posle financiranja in izdajanja garancij pa SID še naprej izvaja za **lasten račun**, pri čemer pa država za njeno zadolževanje za potrebe financiranja mednarodnih gospodarskih poslov posojilodajalcem in investitorjem v njene dolžniške vrednostne papirje izdaja suverene **garancije**.
- Na podlagi ZZFMGP je SID dne 1.12.2004 z Ministrstvom za finance podpisala pogodbo o ureditvi medsebojnih razmerij v zvezi z izvajanjem II. poglavja Zakona o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov.
- V skladu z ZZFMGP je SID z ustanovitvijo zavarovalnice in prenosom porfelja marketabilnih zavarovanj, ki jih je do konca leta 2004 izvajala v svojem imenu, svoj status in dejavnost v zvezi s temi zavarovanji uskladila s predpisi, ki urejajo delovanje zavarovalnic. SID – Prva kreditna zavarovalnica d.d., Ljubljana v sto odstotni lasti SID je bila vpisana v sodni register 31.12.2004.
- V letu 2006 se bo nadaljeval in zaključil projekt preoblikovanja SID v banko, saj mora SID v skladu s šestim odstavkom 17. člena ZZFMGP najpozneje do 31.12.2006 uskladiti svoje poslovanje, ki ni zavarovalniško poslovanje in ni predmet urejanja ZZFMGP, s predpisi, ki urejajo poslovanje bank. Usklajevanje poteka ob upoštevanju vsebin in rokov, določenih v Sklepu o usklajevanju poslovanja Slovenske izvozne družbe, d.d., Ljubljana s predpisi, ki urejajo poslovanje bank, ki ga je na osnovi ZZFMGP izdala Banka Slovenije. Skladno s tem sklepom bo SID v prvi polovici leta 2006 postopno implementirala poročanja Banki Slovenije in druge regulatorne predpise. Spremenjeni bosta tudi organizacijska struktura in sistem odločanja v SID.

Kapital po stanju na dan 31.12.2005

- Osnovni kapital - 9.323.540 tisoč SIT (38,9 milijona EUR);
- Osnovni kapital je razdeljen na 932.354 delnic po nominalni vrednosti 10.000 SIT, ki so bile izdane v večih izdajah;
- Kapital – 21.148.812 tisoč SIT (88,3 milijona EUR);
- Revidirana knjigovodska vrednost delnice 22.683 SIT (31.12.2004 – 20.428 SIT).

Delničarji

- Večinski delničar družbe je Republika Slovenija, poleg nje pa so delničarji SID še banke, zavarovalnice, Gospodarska zbornica Slovenije ter številna druga slovenska podjetja (31.12.2005 je SID imela 87 delničarjev).

• Delničarji SID na dan 31.12.2005

Delničarji	število delnic	delež v osnovnem kapitalu (v %)
Republika Slovenija	849.812	91,15
Factor banka d.d.	18.445	1,98
Nova Ljubljanska banka d.d.	18.027	1,93
druge banke	11.509	1,23
Lesnina inženiring d.d.	4.420	0,47
Petrol d.d.	3.940	0,42
Zavarovalnice	8.640	0,93
Gospodarska zbornica Slovenije	85	0,01
druga podjetja	17.105	1,83
fizične osebe	371	0,04
Skupaj	932.354	100,00

Dejavnosti

SID je registrirana za širok spekter dejavnosti (šifra dejavnosti: 65.230 – drugo finančno posredništvo), izdaja finančne instrumente in opravlja nekatere druge storitve, s katerimi spremlja in pospešuje posle prodaje blaga in storitev ter investicije slovenskih podjetij v tujini.

Za svoj lasten račun družba:

- financira posle mednarodne trgovine in investicij;
- izdaja garancije za posle podjetij na tujih trgih in doma;
- nudi bonitetne in druge kreditne informacije, pomoč pri izterjavah, poslovno in pravno svetovanje ter opravlja druge spremljajoče storitve.

V imenu Republike Slovenije SID kot pooblaščen izvozna kreditna agencija (IKA) izvaja:

- zavarovanje kratkoročnih izvoznih kreditov pred nekomercialnimi in drugimi nemarketabilnimi riziki;
- zavarovanje investicij pred nekomercialnimi riziki;
- zavarovanje srednjeročnih izvoznih kreditov pred komercialnimi in/ali nekomercialnimi riziki;
- program izravnave obresti (PIO) pri financiranju mednarodnih gospodarskih poslov in
- opravlja druge posle po posebnih pooblastilih.

Poslovanje SID za državni račun

Poslovanje, ki ga SID kot slovenska izvozno-kreditna agencija (IKA) opravlja v imenu in za račun Republike Slovenije, je upravljalno in računovodsko transparentno ločeno od poslovanja SID, d.d., Ljubljana za njen lasten račun. SID izvaja nemarketabilno zavarovanje v imenu in za račun Republike Slovenije, kot njen agent, enako tudi Program izravnave obresti (začetek predvidoma v letu 2006 po podpisu pogodbe z Ministrstvom za finance). Pri tem njenem poslovanju, kakor tudi v zvezi s financiranjem mednarodnih gospodarskih poslov iz virov sredstev, za katere so bila izdana jamstva Republike Slovenije, pa ima poleg drugih pristojnih organov posebno vlogo Komisija za pospeševanje mednarodne menjave, ki jo imenuje Vlada Republike Slovenije.

Varnostne rezerve, ki poleg sredstev državnega proračuna za SID oziroma Republiko Slovenijo predstavljajo pomembne zavarovalne zmogljivosti za zavarovanje pred nemarketabilnimi riziki, preden izplačane zavarovalnine iz naslova zavarovanja za račun Republike Slovenije, če je to potrebno, bremenijo državni proračun, se oblikujejo predvsem iz premij, opravnin, regresiranih plačanih škod in drugih prihodkov, ki jih SID ustvari s poslovanjem na področju zavarovanja in pozavarovanja pred nemarketabilnimi riziki. Na podlagi zakona in dolgoročne pogodbe med SID in Ministrstvom za finance se varnostne rezerve uporabljajo predvsem za poravnavo obveznosti do zavarovancev, preprečevanje in zmanjševanje škod, kritje morebitnih izgub iz zavarovalnih poslov, ki jih SID opravlja v imenu države ter za plačilo stroškov pooblaščenice v zvezi z opravljanjem teh poslov. Če nastalih škod ne bi bilo mogoče poravnati iz omenjenih rezerv, pa zagotovi sredstva za izplačilo zavarovalnin Republika Slovenija.

3. Skupina SID

V Skupino SID so poleg SID vključene družbe:

- SID – Prva kreditna zavarovalnica d.d., Ljubljana
- PRVI FAKTOR, faktoring družba, d.o.o.
- PRO KOLEKT, družba za izterjavo, d.o.o.

SID – Prva kreditna zavarovalnica d.d., Ljubljana

Uskladitev z regulativo EU in na tej podlagi sprejetimi zakoni, zlasti z ZZFMGP, se je odrazila tudi v organizacijskem preoblikovanju Slovenske izvozne družbe in širitvi Skupine SID. Slovenska izvozna družba je kot edini lastnik v letu 2004 ustanovila SID – Prvo kreditno zavarovalnico d.d., Ljubljana (v nadaljevanju PKZ). S tem je SID svoj status in dejavnosti v zvezi z zavarovalnimi posli za lasten račun uskladila s predpisi, ki urejajo delovanje zavarovalnic.

Zavarovalnica je bila po pridobitvi vseh potrebnih dovoljenj vpisana v sodni register 31.12.2004 z osnovnim kapitalom 1 milijardo SIT. Na podlagi pogodbe in potrebnih dovoljenj nadzorne institucije je SID na hčerinsko zavarovalnico prenesla portfelj vseh tistih zavarovanj, ki jih je do konca leta 2004 opravljala za lasten račun in ki se od 1.1.2005 dalje izvajajo le še v okviru nove zavarovalnice. S prenosom portfelja je bilo zavarovancem ne glede na statusne spremembe zagotovljeno neprekinjeno izvajanje pravic in obveznosti iz sklenjenih zavarovalnih pogodb. S prehodom zaposlenih iz oddelka zavarovanja terjatev SID v novo zavarovalnico je bila zagotovljena tudi kadrovska in strokovna kontinuiteta delovanja.

Delovanje nove zavarovalnice ostaja ne samo z lastniškega, temveč tudi poslovnega vidika močno vpeto v delovanje Skupine SID, tako da so kljub statusnim spremembam ohranjeni sinergijski učinki dopolnjujočih se dejavnosti.

Registrirana dejavnost PKZ je sklepanje in izvrševanje poslov premoženjskega zavarovanja v zavarovalnih vrstah kreditnih in kavcijskih zavarovanj. PKZ je v letu 2005 sklepala izključno kreditna zavarovanja in sicer zavarovanja kratkoročnih terjatev do zasebnopravnih kupcev (praviloma so to krediti dobaviteljev z ročnostjo do 180 dni, izjemoma do enega leta) pred komercialnimi in drugimi marketabilnimi riziki za podjetja, ki prodajajo v tujini ali/in doma na odloženo plačilo in običajno na odprt račun ter imajo praviloma z obnovljivimi zavarovalnimi pogodbami zavarovane vse svoje terjatve do kupcev na tujih trgih ali/in doma.

Obseg kratkoročnih terjatev, ki jih je v letu 2005 zavarovala PKZ, je znašal 3.036 milijona EUR in je za 15 odstotkov višji od realiziranega obsega zavarovanih poslov v letu 2004, ki jih je izvajal oddelek zavarovanja terjatev v SID. Obračunane kosmate premije so znašale 2.239 milijonov SIT in so se v primerjavi z letom 2004 povečale za 29 odstotkov, kar je rezultat rasti prenesenega portfelja, novih zavarovancev in dodatno vključenih rizikov. Plačane zavarovalnine so znašale 907 milijonov SIT, kar predstavlja 40,5 odstotka obračunanih premij. Plačanih regresov je bilo za 156 milijonov SIT, kar predstavlja 17 odstotkov plačanih škod. Zavarovalno tehnične rezervacije so se v letu 2005 v primerjavi s stanjem ob prenosu portfelja zmanjšale za 54 milijonov SIT in so znašale 3.979 milijonov SIT, kar je predvsem posledica spremembe pravil za izračun izravnalnih rezervacij kreditnih zavarovanj.

Ustvarjeni kosmati dobiček je znašal 709 milijonov SIT, kapital po stanju konec leta 1.534 milijonov SIT, bilančna vsota pa 6.714 milijonov SIT.

Družbo vodi dvočlanska uprava v sestavi Ladislav Artnik, predsednik in Rasto Hartman, član. Člani nadzornega sveta so Marko Plahuta, predsednik in Alenka Ferjančič iz SID in Ivan Štraus kot predstavnik zaposlenih PKZ.

Družba je imela konec leta 33 zaposlenih.

PKZ načrtuje v letu 2006 nadaljno rast obsega zavarovanih poslov in 14- odstotno rast kosmate zavarovalne premije. Načrtovani kosmati dobiček znaša 380 milijonov SIT.

PRO KOLEKT, družba za izterjavo, d.o.o.

Družbo PRO KOLEKT, družba za izterjavo d.o.o., Ulica Josipine Turnograjske 6, Ljubljana (v nadaljevanju PRO KOLEKT) je SID ustanovila v letu 2004 in je v njeni sto odstotni lasti. Osnovni kapital družbe je znašal ob ustanovitvi 2,1 milijona SIT. Direktor družbe je Marjan Sterle. Družba je imela konec leta 2005 enega zaposlenega.

Družba je začela poslovati v mesecu juniju 2004. PRO KOLEKT je specializiran za izvensodne izterjave, ukvarja se z izterjavami za potrebe SID oz. z izterjavo zavarovanih primerov kot tudi z izterjavami nezavarovanih primerov, v izterjavo pa prevzema tudi primere drugih domačih strank, ki niso zavarovanci SID kot tudi primere izterjav upnikov iz tujine, ki jim dolgujejo bodisi domači slovenski dolžniki bodisi dolžniki iz območja bivše

Jugoslavije. Za naročnike iz tujine pa izvaja (preko specializiranih odvetniških pisarn) tudi zastopanje tujih upnikov v sodnih izterjavah, v prisilnih poravnava in stečajnih postopkih.

V letu 2004 in 2005 je družba uspela zgraditi mrežo izterjevalskih agencij v 64 državah in podpisala 60 pogodb v letu 2004 in 107 pogodb v letu 2005 (skupaj 167 pogodb) z naročniki storitev izterjav. V izterjavo je družba prevzela 445 primerov v skupni vrednosti 10,1 milijona EUR in izterjala 1,7 milijona EUR, od tega je bilo 53 odstotkov primerov takih, pri katerih je bil upnik domača in dolжник tuja oseba.

V letu 2005 je PRO KOLEKT realiziral prihodek v višini 54,9 milijona SIT in ustvaril čisti dobiček v višini 133 tisoč SIT, kapital je konec leta znašal 2,3 milijona SIT. V letu 2006 družba načrtuje precejšnje povečanje obsega dejavnosti, prihodek v višini 63 milijonov SIT in čisti dobiček v višini 333 tisoč SIT. Načrtuje tudi širjenje mreže lastnih hčerinskih družb na ozemlje bivše Jugoslavije. Tako je že v mesecu februarju 2006 ustanovila hčerinsko družbo v sto odstotni lasti v Zagrebu.

PRVI FAKTOR, faktoring družba, d.o.o.

Družba PRVI FAKTOR, faktoring družba d.o.o., Slovenska cesta 17, Ljubljana (v nadaljevanju PRVI FAKTOR) je največja faktorinška hiša v Sloveniji. Dejavnost družbe je opravljanje faktoringa za komitente s sedežem v Republiki Sloveniji in tujini v zvezi s terjatvami iz naslova prodaje blaga in storitev. V tem okviru opravlja družba predvsem naslednje posle: odplačni prevzem oziroma odkup terjatev iz naslova prodaje blaga in storitev z in brez prevzema rizika plačila, financiranje prevzetih terjatev, administrativno vodenje prevzetih terjatev, unovčevanje in izterjava prevzetih terjatev, trgovanje s prevzetimi terjatvami, posredovanje in zastopanje pri faktoring poslih v državi in tujini.

SID je pridobila 50 odstotni delež v osnovnem kapitalu kot tudi polovico glasovalnih pravic v družbi PRVI FAKTOR v letu 2002, drugi družbenik je Nova Ljubljanska banka d.d.. Knjigovodska vrednost kapitalskega deleža SID po stanju 31.12.2005 znaša 459 milijonov SIT.

Organa družbe sta skupščina in direktor, direktor družbe je Ernest Ribič.

PRVI FAKTOR, Ljubljana je v letu 2005 odkupil 25,5 milijarde SIT oziroma 106,5 milijona EUR terjatev oziroma 6 odstotkov več kot v letu 2004, v strukturi je predstavljal domači faktoring 83 odstotkov, izvozni faktoring 10 odstotkov in uvozni faktoring 7 odstotkov. Bilančna vsota je konec leta znašala 11,4 milijarde SIT. Kljub doseženi rasti v obsegu poslovanja so bili čisti prihodki iz opravnin v letu 2005 na ravni čistih prihodkov iz leta 2004, prihodki iz čistih obresti pa so se znižali za 15 odstotkov, kar je predvsem posledica zniževanja obrestnih marž. Družba je v letu 2005 ustvarila kosmati dobiček v višini 78,6 milijona SIT, v letu 2004 je znašal kosmati dobiček 104,9 milijona SIT.

PRVI FAKTOR, Ljubljana je že v letu 2003 začel širiti svoje poslovanje tudi na hrvaški trg, kjer je konec leta ustanovil hčerinsko družbo. V februarju 2005 je bila ustanovljena hčerinska družba PRVI FAKTOR, Beograd, ki je tudi v 100% lasti PRVI FAKTOR, Ljubljana.

Skupina PRVI FAKTOR je v letu 2005 odkupila 50,7 milijarde SIT oz. 211,4 milijona EUR terjatev, kar je 81 odstotkov več kot v letu 2004, od tega je PRVI FAKTOR d.o.o. Zagreb odkupil 81,1 milijona EUR terjatev, PRVI FAKTOR, Beograd pa v osmih mesecih poslovanja 23,8 milijona EUR terjatev. Odras povečanja rasti obsega poslovanja je tudi rast bilančne vsote na konsolidirani ravni, ki je 31.12.2005 znašala 23,2 milijarde SIT in je bila skoraj za 150 odstotkov višja kot 31.12.2004.

Družba PRVI FAKTOR, Zagreb je zaključila poslovno leto 2005 s kosmatim dobičkom v višini 72,6 milijona SIT, PRVI FAKTOR, Beograd pa s kosmatim dobičkom 56,1 milijona SIT. Kosmati dobiček v konsolidiranem izkazu poslovnega izida Skupine PRVI FAKTOR znaša 202,7 milijona SIT.

Skupina PRVI FAKTOR ima po stanju konec leta 2005 skupaj 47 zaposlenih, od tega 27 v družbi v Ljubljani, 16 v Zagrebu in 4 v Beogradu.

PRVI FAKTOR načrtuje nadaljno rast poslovanja in širitev dejavnost na trge nekdanje Jugoslavije. V postopku ustanavljanja je že hčerinska družba v Bosni in Hercegovini. PRVI FAKTOR, Ljubljana načrtuje v letu 2006 obseg odkupljenih terjatev v višini 28 milijard SIT in kosmati dobiček v višini 95 milijonov SIT.

4. Strategija razvoja SID

Slovenska izvozna družba kot finančna inštitucija in slovenska izvozno-kreditna agencija ter tudi družbe iz Skupine SID s kvalitetno ponudbo storitev in finančnimi produkti podjetjem pri njihovih poslih in financiranju zagotavljajo gospodarsko varnost, pospešujejo mednarodno menjavo in krepijo njihovo konkurenčnost na tujih trgih in doma.

SID bo v letu 2006 nadaljevala z aktivnostmi na področju financiranja mednarodnega gospodarskega sodelovanja oziroma nadaljnjega razvoja sistema zavarovanja in financiranja izvoza v Republiki Sloveniji ter s postopno preobrazbo SID v banko. Pri tem sta temeljni predpostavki in okvir bodočih aktivnosti SID Zakon o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov (ZZFMGP), ki ureja temeljni pravni okvir in vlogo države in pooblaščenca IKA pri zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov, hkrati pa tudi preobrazbo SID, in bančna zakonodaja, ki bo urejala njeno poslovanje.

Ker je bilo opravljanje marketabilnih zavarovalnih poslov v letu 2005 preneseno na hčerinsko družbo, specializirano kreditno zavarovalnico SID-Prvo kreditno zavarovalnico d.d., Ljubljana, bo SID tudi po ZZFMGP v imenu in za račun države kot pooblaščenca IKA še naprej izvajala nemarketabilna zavarovanja.

Med dejavnostmi, ki jih SID izvaja za lasten račun, ostaja temeljna dejavnost financiranje mednarodnega gospodarskega sodelovanja, to je priprave na mednarodne gospodarske posle in financiranja mednarodnih gospodarskih poslov, ki jo bo SID po ZZFMGP financirala predvsem z zadolževanjem na tujih finančnih trgih v svojem imenu in za svoj račun ter s poroštvom Republike Slovenije. Taka možnost zadolževanja SID s poroštvom Republike Slovenije omogoča slovenskemu gospodarstvu pridobitev konkurenčnih finančnih virov, kar posredno ali neposredno zagotavlja podporo razvoju in prodoru na tuje trge.

SID bo v skladu s svojo usmeritvijo in določili ZZFMGP nadaljevala politiko financiranja priprave na mednarodne gospodarske posle in financiranje mednarodnih gospodarskih poslov, pri čemer si bo zlasti prizadevala za:

- nadaljnje zniževanje stroškov financiranja za slovenske posojiljemalce in za sodelovanje s komercialnimi bankami in drugimi finančnimi inštitucijami pri izvajanju številnih oblik in načinov financiranja njihovega poslovanja,
- intenziven razvoj dolgoročnega financiranja slovenskih izvoznikov (zlasti za srednjeročno in dolgoročno financiranje priprave za mednarodne gospodarske posle, financiranje tujih kupcev/njihovih bank ter investicij v tujini),
- organizacijo in sodelovanje v konzorcijih (sindikatih) bank pri financiranju večjih projektov,
- financiranje poslovanja in razvoja malih in srednje velikih podjetij (MSP) kot prispevek k hitrejšemu vključevanju MSP v mednarodno gospodarsko sodelovanje in s tem hitrejšemu razvoju tega področja gospodarstva v Republiki Sloveniji,
- prispevek k pripravljenosti in razvoju gospodarskih družb za hitrejše vključevanje v mednarodne gospodarske posle in doseganja visoke stopnje internacionalizacije družb s finančno podporo raziskavam, razvoju, zaščiti okolja, trajnostnem razvoju, zaposlovanju in izobraževanju na domačem in tujem trgu,
- uvajanje novih oblik financiranja v smislu izvajanja učinkovitejše razvojno izvozne aktivnosti gospodarstva.

V povezavi s pripravo nove slovenske zakonodaje na področju mednarodnega razvojnega sodelovanja in hipotekarnega ter komunalnega financiranja namerava SID po proučitvi možnosti in usmeritvi nadzornega sveta začeti z izvajanjem priprav, ki bi omogočale tudi začetek opravljanja teh dejavnosti kot dopolnilne dejavnosti sedanjega področja financiranja. Te dejavnosti bodo glede na že navedeno usmerjenost SID v dolgoročno financiranje lahko predstavljale ustrezno diverzifikacijo dejavnosti.

5. Mednarodno okolje in slovensko gospodarstvo

Svetovno gospodarstvo v letu 2005

Gospodarska rast v Evropski uniji je v letu 2005 po prvih ocenah znašala 1,6 odstotka in je tako precej nižja od uresničene v letu 2004, ki je znašala 2,4 odstotka. Gospodarska rast v evro območju, ki se je upočasnjevala že od druge polovice 2004, je skromna (1,4 odstotka), še posebej v nekaterih najpomembnejših zunanje trgovinskih partnericah Slovenije (Nemčija, Italija, Francija). Visoka gospodarska rast novih članic Evropske unije v letu 2004, ki jo je spodbudilo sovpadanje okrevanja domačega povpraševanja, izboljšanja gospodarskih razmer v mednarodnem okolju ter pozitivnih učinkov vstopa v Evropski uniji, se je v lanskem letu v povprečju umirila.

V državah nekdanje Jugoslavije so za leto 2005 ocene gospodarske rasti v Bosni in Hercegovini in Makedoniji ugodne, na Hrvaškem in v Srbiji in Črni gori pa so bila tekoča konjunktorna gibanja pod pričakovanimi, zato so ocene gospodarske rasti nižje od prvotno pričakovanih.

Slovensko gospodarstvo v letu 2005

Bruto domači proizvod (BDP) se je v letu 2005 po prvih ocenah Statističnega urada RS realno povečal za 3,9 odstotka, gospodarska rast v zadnjem četrtletju pa je bila 3,7-odstotna. Preračunano po tekočem tečaju je znašal BDP 27.365 milijonov EUR (13.677 evrov na prebivalca).

Gospodarska rast v letu 2005 je v glavnem temeljila na visoki rasti izvoza in umirjeni rasti uvoza. Posledično je saldo menjave s tujino k 3,9 odstotni gospodarski rasti prispeval 2,3 odstotne točke. Rast domačega trošenja je bila v letu 2005 manjša kot v predhodnem letu. Temeljni razlog za nizko rast domačega trošenja je realno zmanjšanje bruto investicij. Trošenje gospodinjstev in trošenje države se je realno povečalo enako kot v letu 2004. Na strani proizvodnje je h gospodarski rasti pozitivno prispevala zlasti rast dodane vrednosti v predelovalnih dejavnostih, finančnem posredništvu in poslovnih storitvah.

Po prvih ocenah se je izvoz blaga in storitev v letu 2005 povečal za 12,6 odstotkov, tako da je bila presežena rast iz leta 2004 (12,5 odstotkov). Rast izvoza blaga je bila 11,9-odstotna, rast izvoza storitev pa 15,6-odstotna. Nadaljuje se visoka rast izvoza v države Evropske unije, tako v večino tradicionalno največjih izvoznih partneric Slovenije, kot tudi v pomembnejše partnerice med novimi članicami Evropske unije. V dinamiki letošnjega izvoza se odraža tudi z vstopom v Evropsko unijo spremenjen zunanjetrgovinski režim z državami nekdanje Jugoslavije. Izvoz v Makedonijo in BIH je bil tako manjši kot lani. Ob večinoma sproščeni menjavi med Evropsko unijo in Hrvaško se nadaljuje visoka rast izvoza na Hrvaško, še višja pa je rast izvoza v Srbijo in Črno goro, kjer po vstopu Slovenije v Evropsko Unijo ni bilo sprememb v zunanjetrgovinskem režimu.

Uvoz je bil večji za 10,9 odstotka, uvoz blaga za 11,0 odstotkov in storitev za 10,8 odstotkov. Predvsem se je izrazito povečal uvoz blaga iz držav nečlanic Evropske unije, za 20,4 odstotkov, medtem ko se je uvoz blaga iz članic Evropske unije povečal za 8,5 odstotka.

Kot rezultat ugodnih gibanj v blagovno storitveni menjavi je bil primanjkljaj na tekočem računu plačilne bilance skoraj za polovico nižji kot v letu 2004 in je znašal 253,6 milijona EUR. Blagovni primanjkljaj je bil za dober odstotek višji kot leta 2004, presežek v storitveni menjavi pa je bil za 30 odstotkov višji.

V okviru kapitalskega in finančnega računa, ki izkazuje 663,8 milijona EUR presežka (v 2004 pa 637,6 milijona EUR) so finančne transakcije s tujino v letu 2005 izkazovale neto pritok kapitala v višini 990 milijona EUR (v letu 2004 486,9 milijona EUR), v tem se je najbolj povečal uvoz kapitala v obliki najetih posojil v tujini. V letu 2005 so v nasprotju z letom 2004 domača podjetja v tujini investirala več (rast 4,0 odstotna), kot so tujci investirali v Sloveniji.

Banka Slovenije je v letu 2005 nadaljevala z vodenjem denarne politike v skladu z zavezami ob vstopu v mehanizem deviznih tečajev ERM II in predvidenim prevzemom evra v 2007. Stabilen tečaj tolarja, ki po vstopu v ERM II niha na nivoju centralne paritete, je prispeval tudi k zniževanju inflacije.

V letu 2005 se je opazno povečal obseg kreditne dejavnosti bank, katere vir je predvsem zadolževanje v tujini. Na področju obrestnih mer je potekala nadaljnja konvergenca z obrestnimi merami evro področja, ki pa so se konec leta dvignile.

Zniževanje in umirjanje inflacije v zadnjih letih je rezultat usklajenih ukrepov Banke Slovenije in Vlade Republike Slovenije. Potem ko je inflacija v letu 2004 znašala 3,2 odstotka, se je v letu 2005 znižala na 2,3 odstotka.

Vplivi na poslovanje SID

Dogajanja v širšem gospodarske okolju in v Sloveniji so tudi v letu 2005 vplivala na poslovanje SID na vseh področjih njenega delovanja. Posebej izrazito se dogajanja v svetu oziroma v državah, ki so pomembne partnerice slovenskega gospodarstva, odražajo na področju zavarovanja v imenu in za račun države.

- **na področju financiranja**

Vpliv vstopa Slovenije v EU in mehanizem deviznih tečajev ERM II v letu 2004 je bil za slovensko gospodarstvo, bančni sektor in s tem tudi za področje financiranja SID znaten tudi v letu 2005.

Tekom celotnega preteklega leta je za bančni sektor značilno pomembno povečanje kreditiranja gospodarstva v tuji valuti, kar se je odrazilo tudi v povečanem financiranju SID v tuji valuti tako bank kot podjetij.

Pod vplivom neto tolarskega razdolževanja nebančnega sektorja so tudi banke, predvsem v drugem in tretjem kvartalu preteklega leta, pospešile razdolževanje na področju tolarskega refinanciranja SID. Tako se je stanje kratkoročnih tolarskih kreditov bankam v primerjavi s predhodnim letom znižalo za polovico, na dolgoročnem tolarskem segmentu, ki je imel že prej nižji delež v kreditnem portfelju, pa je bil padec plasmajev bistveno manjši. Znižanje tolarskega kratkoročnega kreditnega portfelja, ki je imel v preteklosti značaj obnavljajočih se kratkoročnih kreditov, je neposredno vplivalo na znižanje tako obrestnih kot tudi neobrestnih prihodkov SID iz naslova kreditiranja. SID je uspelo negativne vplive pospešenega razdolževanja bank na tolarskem segmentu delno nevtralizirati z večjo ponudbo kreditiranja v tuji valuti, ki je konec leta predstavljalo že več kot štiri petine celotnega kreditnega portfelja SID, od tega predstavlja dolgoročno financiranje tri četrtine celotnega portfelja.

Približevanje Slovenije konvergenčnim kriterijem oziroma njihovo izpolnjevanje se je v preteklem letu zopet odrazilo v zniževanju obrestnih mer, zato so nadalje bili tudi pritiski na obrestne mere oziroma maržo SID v preteklem letu še izrazitejši. Poslovne banke so na mednarodnem trgu dosegale znatno nižje cene zadolževanja kot pretekla leta, zato je tudi SID v segmentu ponudbe bančnemu sektorju sledila tem zahtevam trga in ustrezno zniževala zgornjo mejo dovoljene obrestne mere poslovnih bank za končne koristnike sredstev iz naslova kreditov najetih pri SID oziroma refinanciranja pri SID. Pritisk na znižanje na obrestne mere pa ni značilen zgolj le za domači trg, temveč se vedno bolj izrazito pojavlja tudi na tujih trgih predvsem v državah, ki se približujejo članstvu EU (Bolgarija, Romunija, Hrvaška, SČG) in v Rusiji (vpliv višje cene nafte, razdolževanja države, rast investicij). Omenjeni pritiski na obrestne mere vplivajo na obrestne prihodke SID.

Prisotnost slovenskega gospodarstva na trgih srednje in vzhodne Evrope se je v preteklem letu povečala, kar je razvidno tudi iz vse številčnejšega povpraševanja slovenskih izvoznikov in investitorjev za neposredno finančno podporo projektov v tujini in sicer preko neposrednega kreditiranja slovenskega investitorja ali preko kreditiranja tujih kupcev slovenskih storitev in blaga. Tovrstne projekte in mednarodne gospodarske posle SID podpira v sodelovanju s poslovnimi bankami (sindicirana posojila, »club-deal«) ali samostojno in krepi partnerski odnos z domačimi in tujimi poslovnimi bankami. Po stanju kreditov konec leta 2005 so tovrstni posli v tuji valuti predstavljali skoraj četrtino kreditnega portfelja SID.

- **na področju zavarovanja v imenu in za račun države**

Konec leta 2004 in začetek leta 2005 je zaznamovala kratkotrajna politična kriza v Ukrajini, povzročena z volilnimi zapleti in zamenjavo oblasti, zaradi česar je bilo za kratek čas zaustavljeno izdajanje novih zavarovalnih kritij, medtem, ko so se posli vseeno pripravljali in bili obravnavani. Po umiritvi razmer, ki niso bistveno vplivale na obseg zavarovanj ali celo na škode, se je zavarovanje uspešno nadaljevalo pod enakimi zavarovalnimi pogoji.

Aprila je v Rusiji, ki predstavlja trenutno najpomembnejši trg za srednjeročne izvozne kredite, izbruhnila t.i. »mini bančna kriza«, ki pa je bila hitro omejena in ni povzročila resnejših problemov ali celo škod SID, kljub temu, da je bila neposredno prizadeta tudi ena izmed ruskih bank, do katere smo bili izpostavljeni. Sicer pa so ugodne makroekonomske razmere in trendi ter politična stabilnost v Rusiji, skupaj z zelo dobrimi bilateralnimi odnosi, ustvarili zelo dobro poslovno klimo, kar je povzročilo povečano število realiziranih transakcij, predvsem pa povečano število povpraševanj po zavarovanju in financiranju poslov v tej perspektivni državi. Prevladujejo gradbeni posli, zanemarljivi pa niso niti posli v telekomunikacijskem sektorju in izvozu druge opreme.

Izmed držav, nastalih na področju bivše Sovjetske zveze je SID za državni račun spremljala svoje izvoznike tudi v Belorusiji in Kazahstanu, kjer v lanskem letu ni bilo večjih sprememb ali pretresov, v obravnavi pa je tudi nekaj poslov za nekatere druge države na temu področju.

V državah JV Evrope oziroma državah, nastalih na področju bivše Jugoslavije, je bil realiziran rekorden obseg zavarovanih investicij, medtem ko na področju srednjeročnih oziroma nemarketabilnih rizikov obsegi zavarovanih poslov zaostajajo za obsegi v letih pred letom 2002. Razlog za povečan obseg zavarovanih investicij je predvsem povečanje investicijskih aktivnosti slovenskih podjetij na tem območju, predvsem v finančnem, trgovskem, pa tudi proizvodnem sektorju, medtem ko so razlogi za zmanjšanje obsega klasičnih srednjeročnih izvoznih kreditov predvsem razvoj lokalnega bančnega sistema in vse ugodnejši pogoji, ki jih ta nudi, in zaenkrat, razen za Hrvaško, neugodni zavarovalni pogoji, ki izhajajo iz razvrstitve vseh teh držav v zadnji rizični razred (SID kot uradno podprta izvozno-kreditna agencija mora namreč slediti dogovorjenim minimalnim premijskim stopnjam v

okviru EU/OECD sporazumov). S približevanjem teh držav Evropski uniji in napredkom, tako na makro-ekonomskem kot političnem področju, pa pričakujemo postopno napredovanje in s tem ugodnejše pogoje. Makedonija je prva država na področju bivše Jugoslavije, ki je v začetku leta 2006 prešla v nižji rizični razred, kar je odraz nekaterih makro-ekonomskih uspehov, Ohridskega sporazuma in s tem umiritve odnosov z albanskim delom prebivalstva, pred kratkim podpisanega stabilizacijsko-asociacijskega sporazuma z Evropsko unijo ter pridobitve statusa kandidatke za vstop v Evropsko unijo.

SID je tudi pozorno spremljala razvoj političnih dogodkov v Črni Gori in na Kosovu, kjer je kot prva izvozno-kreditna agencija zavarovala nekatere izvozne posle, in kjer se v letu 2006 pričakujejo nekatere statusno-politične spremembe.

Prav tako je Interventna skupina SID nekajkrat zasedala na temo Irana, še posebej ob koncu leta, in zaenkrat vselej podaljšala obravnavo izvoznih poslov ter izdajo zavarovalnih kritij. Politika zavarovanja do te države, ki je v zadnjih letih predvsem zaradi bistveno višjih cen energentov precej izboljšala svojo makro-ekonomsko pozicijo, bo odvisna od nadaljnjega reševanja problemov v zvezi z nuklearno energijo. Morebitno zaostrovanje in nerazrešitev problema v okviru IAEA ter s tem obravnavo v VS OZN, bi lahko pripeljalo tudi do embarga, ki bi lahko povsem zaustavil poslovanje z Iranom.

Na osnovi vse pogostejših povpraševanj slovenskih izvoznikov po zavarovanju poslov z Irakom je Komisija za pospeševanje mednarodne menjave že dala SID mandat za pripravo ustrezne politike zavarovanja, ki bi jo ob podpisu določenih sporazumov lahko začela izvajati v prvem polletju 2006.

Prvi posli so bili v letu 2005 realizirani tudi v Pakistanu, ki velja z vidika izvozno-kreditnih agencij za eno najperspektivnejših držav za tovrstno zavarovanje in financiranje.

Zaradi gospodarskih težav v Argentini in škod, ki so jih zavarovatelji plačali, zasebni (po)zavarovatelji niso bili več pripravljene sprejeti argentinskih nekomercialnih in komercialnih kreditnih rizikov, tako da je s svojimi instrumenti na to področje posegla država in selektivno omogočila zavarovanje posameznih poslov, ki bi bili drugače realizirani v omejenem obsegu ali pa sploh ne. Z izboljševanjem razmer in ob dobrih izkušnjah v vmesnem obdobju se pričakuje postopen ponovni vstop zasebnih (po)zavarovateljev ter s tem sprostitev državnih kapacitet za druge posle.

SID je v letu 2005 redno spremljala spremembe klasifikacije držav in teritorijev, ki jo za potrebe določanja minimalnih premijskih stopenj pripravlja OECD. Z upoštevanjem sprememb OECD klasifikacije je SID tekom leta vzporedno prilagajala tudi interno razvrstitev držav in teritorijev po rizičnih razredih. Zaradi izboljšanih ocen deželne tveganja so vse države, ki so bile v letu 2005 prerazporejene znotraj klasifikacije, napredovale v nižji rizični razred, in sicer sta Brazilija in Indonezija prešli iz 6. v 5., Kazahstan in Peru iz 5. v 4., Alžirija iz 4. v 3. ter Litva, Latvija, Estonija, Malta, Slovaška in Saudova Arabija iz 3. v 2. rizični razred.

6. Poslovanje SID v letu 2005

SID je tudi v letu 2005 uresničila zastavljene cilje poslovanja in dosegla pozitivne rezultate na obeh glavnih področjih svojih dejavnosti – financiranja ter izdajanja garancij pri mednarodnih gospodarskih poslih.

Pri obravnavi rezultatov poslovanja SID v letu 2005 in primerjavi s preteklimi leti je potrebno upoštevati spremembe, ki so nastale zaradi prenosa poslov marketabilnih zavarovanj v hčerinsko zavarovalnico PKZ in se odražajo predvsem v izkazu poslovnega izida SID. Prav tako je bil v letu 2005 na podlagi ZZFMG spremenjen način izkazovanja poslov, ki jih SID izvaja v imenu in za račun države, ki se sedaj izkazujejo v ločenem izkazu.

• Povzetek izkaza poslovnega izida – v mrd SIT

	2003	2004	2005
Čiste obresti	3,38	3,11	1,78
Čisti neobrestni prihodki	0,88	1,31	0,82
Stroški dela, materiala in storitev	1,09	1,29	0,95
Amortizacija	0,08	0,09	0,10
Neto rezervacije	2,73	1,78	-0,62
Poslovni izid pred obdavčitvijo	0,37	1,26	2,18
Davek na dobiček	0,09	0,64	0,54

Družba je v letu 2005 ustvarila dobiček pred obdavčitvijo v višini 2,18 milijarde SIT, ki je bil bistveno višji kot v letu 2004.

Prihodki od obresti so znašali 4,45 milijarde SIT in so se glede na leto prej zmanjšali za 14,4 odstotka, odhodki za obresti so se na drugi strani povečali za 27,8 odstotka; tako so znašale čiste obresti 1,78 milijarde SIT.

V okviru čistih neobrestnih prihodkov znašajo čiste opravnine iz poslov financiranja, garancij in drugih poslov SID 201,15 milijona SIT in so 17,4 odstotka višje kot v letu 2004. V čistih opravninah so bili v letu 2004 vključeni tudi čisti prihodki iz dejavnosti zavarovanja pred kratkoročnimi komercialnimi riziki (sedaj v PKZ) in čiste zavarovalne premije od zavarovanj za račun države v skupni višini 1,24 milijarde SIT. Izid iz finančnih poslov znaša 99,63 milijona SIT, čisti drugi prihodki pa 523,00 milijona SIT. V teh znašajo prihodki iz nadomestila, ki ga SID zaračunava državi skladno s Pogodbo o ureditvi medsebojnih razmerij v zvezi z izvajanjem II. poglavja Zakona o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov 497,34 milijona SIT.

Operativni stroški so v letu 2005 znašali 1,05 milijarde SIT in so bili v primerjavi z letom 2004 nižji za 23,3 odstotka. V strukturi stroškov so predstavljali stroški dela 58,3 odstotka, stroški storitev 29,0 odstotka, amortizacija 9,5 odstotka in stroški materiala 3,2 odstotka. Delež operativnih stroškov v aktivih se je znižal z 1,10 odstotka v letu 2004 na 0,75 odstotka v letu 2005.

Čisti odhodki iz oblikovanja bančnih rezervacij so znašali 50,75 milijona SIT, prihodki iz odprave rezervacij za splošna bančna tveganja pa so znašali 670,50 milijona SIT.

• Povzetek bilance stanja – v mrd SIT

	2003	2004	2005
Bilančna vsota	115,44	140,39	170,95
Bilančna vsota brez varnostnih rezerv	94,14	118,89	148,71
Celotni kapital	18,52	19,05	21,15
Rezervacije	2,39	3,48	3,19
Zavarovalnotehnične rezervacije	5,38	4,03	-
Obseg zunajbilančnega poslovanja	26,31	57,89	72,13

Po stanju na dan 31.12.2005 je znašala bilančna vsota SID, vključno z varnostnimi rezervami oz. naložbami iz teh rezerv, 170,95 milijard SIT in je bila za 21,8 odstotka višja kot 31.12.2004. Varnostne rezerve za zavarovanja v imenu in za račun države so se v letu 2005 povečale za 3,1 odstotka in so znašale 22,24 milijard SIT. Bilančna vsota brez varnostnih rezerv je znašala 148,71 milijard SIT in se je v 2005 povečala za 25,1 odstotka.

V strukturi pasive SID po stanju 31.12.2005 so predstavljali največji delež, 82,9 odstotka, dolgovi do bank v višini 123,21 milijarde SIT, ki so se v letu 2005 povečali za 41,7 odstotka. Največji delež pasive, 81,6 odstotka, predstavljajo dolgovi v tuji valuti.

Kapital družbe, ki je znašal 21,15 milijarde SIT, predstavlja v strukturi pasive 14,2 odstotka in se je z ustvarjenim čistim dobičkom v letu 2005 povečal za 11,0 odstotka.

Dolgoročne rezervacije v skupni višini 3,19 milijarde SIT predstavljajo 42,4 odstotka rezervacij 31.12.2004 in so se zmanjšale predvsem zaradi prenosa zavarovalno tehničnih rezervacij v novoustanovljeno PKZ. Po stanju 31.12.2005 so znašale bančne rezervacije 2,93 milijarde SIT in splošne rezervacije 0,25 milijarde SIT.

Rast bilančne vsote je bila tudi v letu 2005 tako kot v preteklih letih odraz intenzivne dejavnosti na področju financiranja mednarodnih gospodarskih poslov. Tako so se krediti bankam, ki so znašali 106,92 milijarde SIT, povečali za 27,6 odstotka in predstavljajo 71,9 odstotka aktive SID. Za 34,6 odstotka so se povečali krediti strankam, ki niso banke in so znašali 31,43 milijarde SIT oziroma 21,2 odstotka aktive. Naložbe v dolžniške vrednostne papirje v skupni vrednosti 6,22 milijarde SIT so predstavljale 4,2 odstotka aktive. Naložbe v kapital družb v Skupini SID so znašale 1,97 milijarde SIT in so predstavljale 1,3 odstotka aktive.

• **Izbrani kazalniki poslovanja SID**

	2003	2004	2005
Število zaposlenih (31.12.)	74	83	62
Število delničarjev (31.12.)	89	88	87
Število delnic	932.354	932.354	932.354
Nominalna vrednost delnic (v SIT)	10.000	10.000	10.000
Knjigovodska vrednost delnice (v SIT)	19.859	20.428	22.683
Kapitalska ustreznost (v %)	19,33	26,23	22,59
Dvomljive in nedonosne bilančne terjatve/aktiva (v %)	14,98	19,57	19,30
Posebne rezervacije za bilančne terjatve/aktiva (v %)	4,38	5,39	3,92
Obrestna marža (v %)	3,37	2,44	1,23
Donos na aktivo – ROA (v %)	0,36	0,98	1,51
Donos na kapital pred obdavčitvijo – ROE (v %)	2,01	6,71	10,84
Donos na kapital po obdavčitvi – ROE (v %)	1,52	3,29	8,16
Operativni stroški/aktiva (v %)	1,17	1,10	0,75

7. Financiranje

Financiranje mednarodnih gospodarskih poslov na podlagi zadolževanja SID s poroštvom države na mednarodnih finančnih trgih v tujih valutah, je bilo tudi v letu 2005 ena temeljnih dejavnosti SID. Zaradi doseganja večjega multiplikativnega učinka in želje po večjem vključevanju sredstev komercialnih bank v posle financiranja izvoza in neposrednih izhodnih investicij je financiranje mednarodnega gospodarskega sodelovanja tudi v letu 2005 potekalo pretežno v obliki posrednega financiranja izvoznikov, preko bank in drugih finančnih institucij, zlasti z refinanciranjem kreditov za financiranje mednarodnih gospodarskih poslov. Poleg tega je SID je za uspešno nastopanje slovenskega gospodarstva na tujih trgih zagotavljala ugodne vire tudi:

- domačim podjetjem oziroma izvoznikom ter
- tujim kupcem slovenskega blaga in storitev ali njihovim bankam.

S to svojo dejavnostjo je SID pomembno prispevala k povečevanju zmogljivosti komercialnih bank in podjetij izvoznikov za financiranje mednarodnih gospodarskih poslov. Tako kot pri zavarovanju je tudi pri financiranju izvoznih poslov SID pokrivala vse faze mednarodne menjave, saj je s financiranjem te posle spremljala

- v fazi priprave na mednarodne gospodarske posle in
- po dobavi oz. v fazi izvajanja /realizacije mednarodnih gospodarskih poslov.

Obseg poslovanja

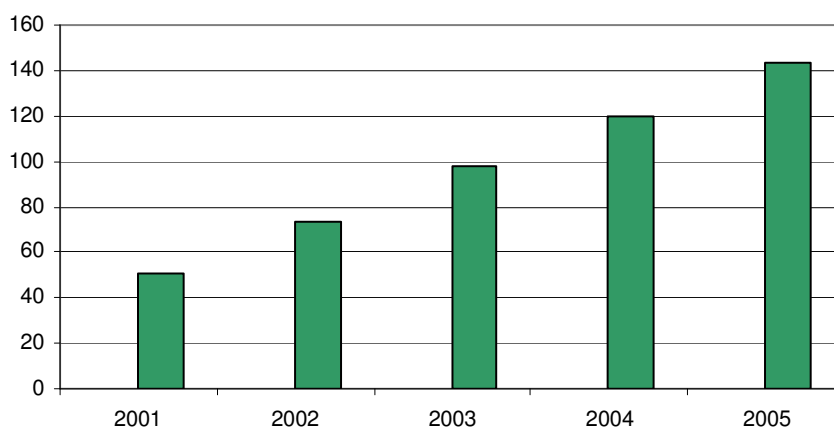
• Poslovanje na področju financiranja v letih 2001 - 2005 – v mrd SIT

	2001	2002	2003	2004	2005
Stanje (31.12.)	50,6	73,6	97,6	119,8	143,5
Število bank	22	19	19	18	18

SID je na področju financiranja mednarodnih gospodarskih poslov lani aktivno sodelovala z 18 slovenskimi bankami in 300 izvozniki. V glavnem je bilo povečanje povpraševanja po sredstvih SID posledica ugodne ponudbe dolgoročnih virov sredstev za financiranje mednarodnih gospodarskih poslov v tuji valuti in posledica povečanega povpraševanja domačih podjetij po zadolževanju v tuji valuti.

Financiranje je po stanju konec leta 2005 znašalo 143,5 milijarde SIT (599,2 milijona EUR) in se je v primerjavi s stanjem konec leta 2004, ko je znašalo 119,8 milijarde SIT, povečalo za 19,8 odstotka. Delež portfelja financiranja v celotni aktivni SID je znašal 83,9 odstotka.

• Stanje financiranja po letih - v mrd SIT

Po prvih ocenah Statističnega urada RS je bila v letu 2005 rast slovenskega izvoza 12,7-odstotna, po čemer lahko sklepamo, da storitev financiranja SID beleži precej večjo rast kot je bila v letu 2005 rast slovenskega izvoza.

Rast financiranja SID (19,8 odstotka) je v letu 2005 na ravni letne stopnje rasti kreditov odobrenih slovenskemu gospodarskemu sektorju, pri čemer je delež financiranja SID v vseh lani danih kreditih slovenskim podjetjem (posredno in neposredno) znašal približno 6,1 odstotka.

Struktura portfelja

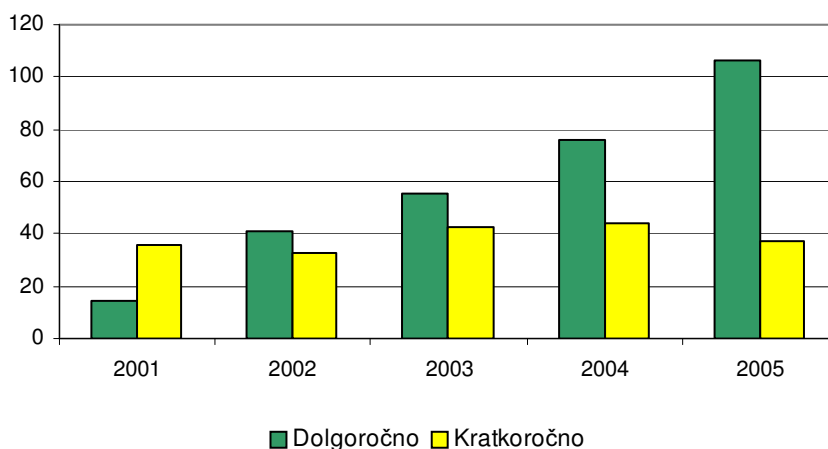
Po ročnosti

V letu 2005 struktura kreditnega portfelja SID po ročnosti potrjuje usmerjenost SID v dolgoročno financiranje mednarodnih gospodarskih poslov, saj je delež dolgoročnih kreditov v kreditnem portfelju SID konec preteklega leta že 74,3 odstotka.

Struktura stanja financiranja po ročnosti (2000 – 2005) - v mrd SIT

	2001	2002	2003	2004	2005
Dolgoročno	14,6	34,2	55,2	75,9	106,7
Kratkoročno	36,0	39,4	42,4	43,9	36,8
Skupaj	50,6	73,6	97,6	119,8	143,5

Rast dolgoročnega kreditnega portfelja za 40,6 odstotka je predvsem rezultat visoke stopnje rasti financiranja v tuji valuti, ki je na dolgoročnem segmentu znašala kar 48,6 odstotka, ter znatnega zmanjšanja povpraševanja poslovnih bank po kratkoročnem financiranju v domači valuti.

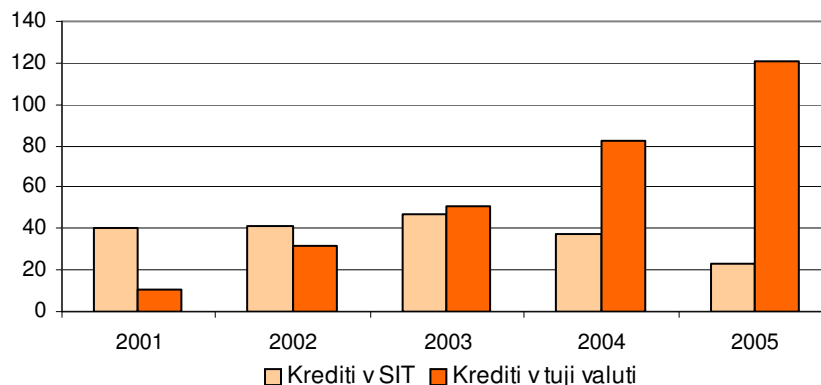

Po valuti

Z vstopom Slovenije v Evropsko unijo v maju 2004 ter z vstopom v evropski mehanizem menjalnih tečajev ERM 2 v juniju 2004, se je interes podjetij in posledično njihovih poslovnih bank za financiranje v tujih valutah znatno povečal. V letu 2005 se je pod vplivom priprave domačega trga na vstop v EUR območje rast povpraševanja po financiranju v tujem denarju nadaljevala, tako da je kreditni portfelj v tuji valuti konec leta 2005 dosegel vrednost 120,4 mrd SIT, kar je v primerjavi s predhodnim letom predstavljalo 46,0-odstotno rast in konec leta 83,9- odstotni delež v celotnem kreditnem portfelju SID.

Na področju tolarskega financiranja smo tekom leta 2005 beležili znatno zniževanje deleža tolarskih kreditov, ki se je delno umirilo šele v zadnjem četrtletju, tako da je stanje tolarskih kreditov konec leta znašalo 23,1 milijard SIT. Glede na predhodno leto je financiranje v domači valuti upadlo tako na kratkoročnem za 49,6 odstotka kot na dolgoročnem segmentu za 8,9 odstotka, financiranje v tuji valuti pa zabeležilo visoko rast - na kratkoročnem segmentu za 36,1 odstotka, na dolgoročnem segmentu pa za 48,6 odstotka.

Valutna struktura financiranja po stanju na dan 31.12. - v mrd SIT

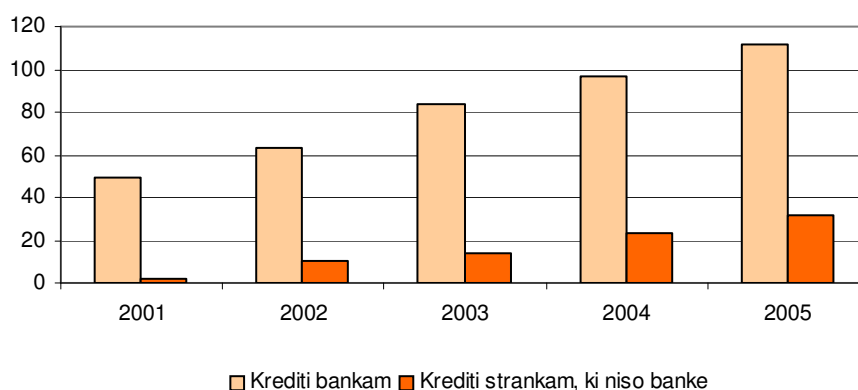

- **Po kreditorejmalcih**

Tudi v letu 2005 na področju financiranja mednarodnih gospodarskih poslov in priprave nanje (vključujoč tudi izhodne investicije) poslovne banke ostajajo najpomembnejši partnerji SID s konec leta 2005 77,7-odstotnim deležem v njenem kreditnem portfelju. Povpraševanje po neposrednem financiranju projektov slovenskih izvoznikov v tujini in njihove priprave na mednarodne gospodarske posle je tekom leta 2005 naraščalo tako, da je konec leta 2005 stanje danih kreditov strankam, ki niso banke, v primerjavi s predhodnim letom večje za 38,2 odstotka.

Kljub znatni rasti kreditiranja strank, ki niso banke, ta segment kreditnega portfelja SID v letu 2005 ni predstavljal več kot 22,3 odstotka kreditnega portfelja.

- **Struktura financiranja po kreditorejmalcih po stanju 31.12. – v mrd SIT**

- **Po rizičnosti**

Kreditni portfelj SID kljub lani povečanemu neposrednemu financiranju slovenskih izvoznikov in njihovih kupcev ter investitorjev v tujini ostaja kvaliteten, saj je delež naložb razvrščenih v slabši razred kot A in B v kreditnem portfelju SID le 1,1 odstoten. Več o tveganosti portfelja v točki 15.

Pri razvrščanju aktivnih bilančnih in zunajbilančnih terjatev pri poslih financiranja SID upošteva zakonske in druge predpise, ki veljajo za banke, ter interne akte, ki urejajo upravljanje s kreditnimi, deželnimi in drugimi riziki.

Prihodkovni vidik poslovanja SID na področju financiranja

SID je lani dosegla 4.003,4 milijonov SIT oziroma 16,7 milijona EUR obrestnih prihodkov iz poslov financiranja.

Neobrestni prihodki iz teh poslov so znašali 148,3 milijona SIT oziroma 618.948 EUR.

Poleg obrestnih in neobrestnih prihodkov je področje financiranja realiziralo iz naslova posredovanja kreditne linije za mala in srednje velika podjetja, ki jo je SID najela pri KfW/CEB za posredovanje sredstev namenjenih spodbujanju razvoja malih in srednje velikih podjetij, tudi prihodke od finančnih poslov v višini 32,1 milijona SIT.

Ugodno dolgoročno financiranje malih in srednje velikih podjetij

S sodelovanjem z nemško Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) in Razvojno banko Sveta Evrope (CEB), je SID v letu 2005 malim in srednje velikim podjetjem preko poslovnih bank nudila ugoden dolgoročen vir financiranja v okviru posebnega programa za financiranje malih in srednje velikih podjetij (kot tudi samostojnih podjetnikov).

Posojila po tem programu je mogoče najeti v EUR, z moratorijem na odplačilo glavnice do 2 let in dospelostjo do 10 let, sredstva posojil pa podjetja lahko uporabijo za kreditiranje dolgoročnih investicij v osnovna sredstva in za financiranje obratnega kapitala.

Dolgoročni viri tudi za financiranje poslov v tujih valutah

Z namenom, da ponudi izvoznikom oziroma njihovim poslovnim bankam čim bolj ugodne dolgoročne vire za financiranje mednarodnih gospodarskih poslov v tujih valutah, je SID tudi v letu 2005 nadaljevala z že leta 1999 začetim zadolževanjem na mednarodnih finančnih trgih. Tako je tudi v lanskem letu v organizaciji HSH Nord Bank podpisala dolgoročno okvirno pogodbo za izdaje t.i. Schuldscheinov v vrednosti 280 milijonov EUR.

S kontinuirano prisotnostjo na mednarodnih finančnih trgih SID pridobiva status prvovrstnega partnerja, kar ji bo ob državnih poroštvih za najeta posojila in izdane vrednostne papirje tudi v prihodnje omogočalo dostop do sredstev za financiranje mednarodnih gospodarskih poslov slovenskih podjetij pod ugodnimi pogoji.

8. Garancije

Kvalitetni instrumenti zaščite pred riziki

SID dopolnjuje svoje storitve slovenskim podjetjem na področju zavarovanja in financiranja ter jim omogoča pridobitev poslov tudi z izdajanjem garancij, ki za domače ali tuje koristnike predstavljajo prvovrsten in kvaliteten instrument zaščite pred riziki neizpolnitev različnih obveznosti dolžnikov (nalogodajalcev za izdajanje garancij) iz različnih osnovnih pogodb in drugih pogodbenih razmerij. Pri tem so lahko garancije, izdane na zahtevo, pri SID zavarovane tudi pred nekomercialnimi riziki in riziki neupravičenega vnovčenja (*unfair calling*), kar je pomembno za banke – garante in tudi podjetja – nalogodajalce za izdajo garancij.

Z izdajanjem garancij in kontragarancij, kjer SID posebno pozornost posveča specifičnim potrebam strank in krajšanju odzivnega časa na zahteve nalogodajalcev, SID uspeva zniževati stroške slovenskim podjetjem in jim s tem omogoča konkurenčnejše pogoje pri uspešni realizaciji mednarodnih gospodarskih poslov. Na trgih, kjer SID še ni poznana ali ni dovolj poznana, pa se SID poslužuje tudi *frontinga*, ki ga njenim garancijam dajejo ugledne tuje finančne institucije. S tem slovenskim izvoznikom zagotavlja tudi dostop do te storitve in možnosti hitre realizacije poslov na teh specifičnih trgih.

Obseg poslovanja

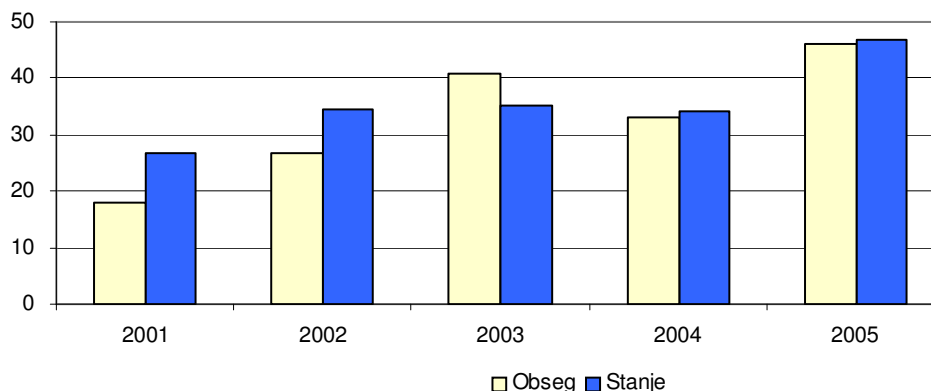
• Obseg poslovanja 2001 – 2005 – v mio EUR

	2001	2002	2003	2004	2005
Obseg izdanih garancij	18,1	27,0	40,7	33,2	46,21
Stanje garancij (31.12.)	26,9	34,6	35,3	34,3	46,92
Unovčene garancije	0,9	2,1	2,7	0,7	-
Regresi	0,7	0,4	0,4	0,8	0,3

Vrednost izdanih garancij SID v letu 2005 je znašala 46,21 milijonov EUR, kar predstavlja 39 % povečanje glede na predhodno leto. Največ je bilo izdanih plačilnih garancij nato garancij za sodelovanje na licitaciji, sledile so garancije izvoz odpadkov, garancije za vračilo avansa, carinske garancije, garancije za dobro izvedbo posla in na koncu garancije za odpravo napak v garancijskem roku.

Stanje izdanih garancij SID konec leta je 2005 znašalo 46,92 milijona EUR in je za 37 % večje kot v letu 2004. Po stanju izdanih garancij je bilo v strukturi odprtih garancij konec leta 2005 največ plačilnih garancij, sledile pa so garancije za izvoz odpadkov, vračilo avansa, garancije za sodelovanje na licitaciji, garancije za dobro izvedbo posla, carinske garancije, garancije za odpravo napak v garancijski dobi, in nazadnje garancije za zadržani znesek.

• Obseg in stanje izdanih garancij 2001 - 2005 – v milijonih EUR

SID je v veliki meri zavarovala vse svoje potencialne obveznosti iz naslova izdanih garancij. Za večino izdanih garancij so SID dane različne varščine v obliki hipotek, depozitov, garancij matičnih družb in drugih podjetij, kontragarancij finančnih institucij, različnih poroštev ter drugih instrumentov zavarovanja plačil. V letu 2005 ni bila vnovčena nobena garancija.

9. Zakladništvo

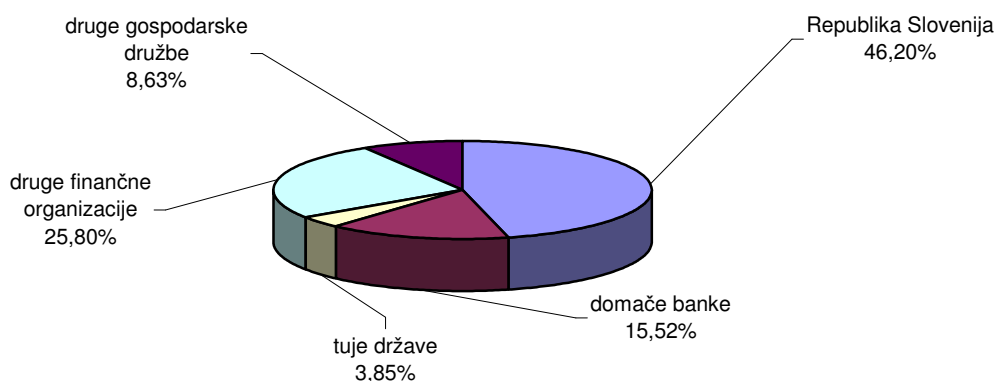
Zakladništvo vodi oziroma uravnava likvidnost računov družbe ter sklepa posle z instrumenti denarnega, kapitalskega in deviznega trga.

Poslovanje z vrednostnimi papirji

Od 1.12.2004 dalje ločimo dva portfelja vrednostnih papirjev: SID in SID-varnostne rezerve.

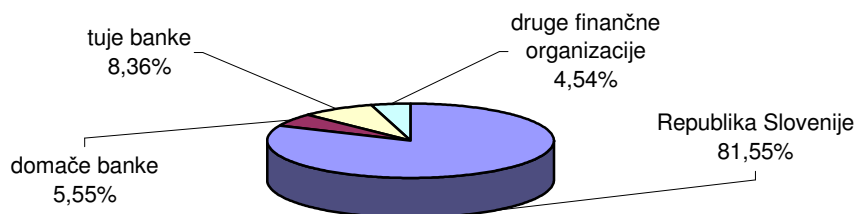
Tržna vrednost portfelja vrednostnih papirjev SID je po stanju 31.12.2005 znašala 6.497 milijonov SIT. Vrednostni papirji domačih izdajateljev predstavljajo 70,53 odstotka portfelja, 29,47 odstotni pa je delež vrednostnih papirjev tujih izdajateljev. V strukturi naložb predstavljajo vrednostni papirji Republike Slovenije 46,20 odstotka celotnega portfelja, vrednostni papirji domačih bank predstavljajo 15,52 odstotni delež, tuji državni vrednostni papirji predstavljajo 3,85 odstotka, vrednostni papirji drugih finančnih organizacij pa 25,80 odstotka vseh naložb v vrednostne papirje.

Struktura naložb portfelja vrednostnih papirjev SID na dan 31.12.2005

Tržna vrednost portfelja vrednostnih papirjev SID-varnostnih rezerv je po stanju 31.12.2005 znašala 9.001 milijonov SIT. Vrednostni papirji domačih izdajateljev predstavljajo kar 91,64 odstotka portfelja, 8,36 odstotni pa je delež vrednostnih papirjev tujih izdajateljev. V strukturi naložb predstavljajo vrednostni papirji Republike Slovenije večinski delež in sicer 81,55 odstotka celotnega portfelja, vrednostni papirji domačih bank predstavljajo 5,55 odstotni delež, tujih bank pa 8,36 odstotka, medtem, ko vrednostni papirji drugih finančnih organizacij predstavljajo 4,54 odstotka vseh naložb v vrednostne papirje.

Struktura naložb portfelja vrednostnih papirjev SID-varnostne rezerve na dan 31.12.2005

10. Zavarovanje pred nemarketabilnimi riziki

SID kot pooblaščen institucija zavaruje v imenu in za račun Republike Slovenije tiste komercialne in nekomercialne oziroma politične rizike (nemarketabilne rizike), ki jih zaradi njihove narave in stopnje rizičnosti zasebni pozavarovalni sektor ni pripravljen prevzeti ali pa ima za to omejene zmogljivosti. Poslovanje, ki ga SID kot slovenska izvozno-kreditna agencija (IKA) opravlja v imenu in za račun Republike Slovenije, je upravljalsko in računovodsko transparentno ločeno od poslovanja SID, d.d., Ljubljana za njen lasten račun.

V skladu z regulativo Evropske unije se kot **nemarketabilni** štejejo komercialni in politični riziki nad dvema letoma v državah OECD in vsi riziki v državah, ki niso članice OECD. Komisija EU je konec leta 2005 spremenila definicijo (ne)marketabilnosti rizikov in dopustila možnost, da država s svojimi kreditno-zavarovalnimi instrumenti poseže tudi v ta segment, če so izpolnjeni določeni pogoji glede nedelovanja trga pri dostopu malih in srednje velikih podjetij do kreditnega zavarovanja, ki ga izvajajo zasebni (po)zavarovatelji, pri čemer v praksi mejo (ne)marketabilnosti dejansko določajo zasebni pozavarovatelji in njihova pripravljenost za prevzem določenih vrst rizikov. Dodatno težavo pri tem predstavlja hitra spremenljivost njihovih apetitov (npr. za določeno državo ali skupino držav, kjer se rizičnost začasno ali stalno poveča) in otežen dostop manjših gospodarstev oziroma njihovih kreditnih zavarovalnic do globalnega zasebnega pozavarovalnega trga, upoštevajoč tako splošno pripravljenost na pozavarovanje (celotnega portfelja ali določenega njegovega dela) kot tudi pogoje takega pozavarovanja. Zaradi tega je zelo pomembno, da se država s svojimi zavarovalnimi zmogljivostmi oz. politiko zavarovanja komplementarno prilagaja zasebnemu pozavarovalnemu trgu in zagotavlja izvoznemu gospodarstvu možnost pridobitve kritja za vse države, razen tistih seveda, ki ne izpolnjujejo minimalnih kriterijev varnosti in splošnih zavarovalnih načel zdravega poslovanja zavarovateljev kreditov in investicij.

Vloga države je ključna, saj večina tovrstnih izvoznih poslov, predvsem srednjeročnih, brez takega zavarovanja ne bi bila realizirana, osnovna naloga SID - t.j. pospeševanje izvoza, pa je tukaj tudi najbolj izražena. Države namreč še posebej na področju srednje- in dolgoročnih rizikov zaradi velikosti poslov in njihove večje rizičnosti ostajajo daleč najpomembnejši zavarovatelj izvoznih kreditov in investicij oziroma t.i. zadnje zatočišče (*last resort*). Ocena nekomercialnih rizikov je namreč otežena, njihova nepredvidljivost je vsaj na daljši rok zelo velika, možnost preventivnih ukrepov pa je zaradi majhnega ali nikakršnega vpliva zavarovanca nanje minimalna. Prav tako je slaba pravna zaščita, aktuarske statistike ni mogoče uporabljati, razvoj konjunktura v preteklosti pa na primer tu ni dovolj dobra podlaga za napovedovanje prihodnosti. Dostikrat gre tudi za sektorsko in geografsko koncentracijo portfelja rizikov oziroma njihovo heterogeno naravo, omejenost premijskih prihodkov, pa tudi kumulacijo rizikov, ki hkrati kot sistematični riziki v določeni meri lahko prizadenejo bolj ali manj vse terjatve do dolžnikov iz neke države.

Internacionalizacija gospodarstva in uspešno sodelovanje nacionalnih podjetij v mednarodni menjavi, vključno z zasebnim finančnim sektorjem, je predvsem pri manjših gospodarstvih, ki morajo biti odprta, če naj bodo uspešna, imperativ. Zato države z ukrepi ekonomske politike in z raznimi instrumenti poskušajo zagotoviti konkurenčnost svojih podjetij na tujih trgih. Z ustreznim zavarovanjem se tako izvoznikom, investitorjem in drugim udeležencem mednarodnih poslovnih transakcij ustvarja potrebno gospodarsko varnost in zmanjšuje ali odpravlja rizike, ki so v mednarodni trgovini navadno večji.

Obstoj rizika neplačila pa ni povezan le s srednjeročnimi terjatvami pač pa tudi s kratkoročnimi. Pri zavarovanju kratkoročnih terjatev do zasebnopravnih kupcev v razvitejših državah pred komercialnimi in nekaterimi drugimi riziki, govorimo o marketabilnih zavarovanjih. Portfelj teh zavarovanj, ki jih je v letu 2004 izvajal še Oddelek zavarovanja terjatev v SID, je SID v letu 2005 prenesla na novoustanovljeno hčerinsko družbo SID - Prva kreditna zavarovalnica d.d., Ljubljana.

10.1. Poslovanje v letu 2005

• Zavarovanje pred nemarketabilnimi riziki v imenu in za račun države 2001 – 2005 – v mio EUR

	2001	2002	2003	2004	2005
Obseg zavarovanih poslov	936,3	748,8	806,6	810,0	388,7
Izpostavljenost (31.12.) - bruto	371,0	402,8	485,5		
- neto			434,3	415,4	424,9
Premije	2,8	3,2	6,5	5,2	6,4
Škode	0,2	0,5	0,4	2,1	3,2
Število škodnih primerov	7	16	15	23	19
Regresi	/	0,5	0,04	0,2	0,1

Obseg zavarovanih poslov

Obseg zavarovanih poslov pred nemarketabilnimi riziki, ki ga je SID zagotavljala slovenskim izvoznikom v imenu in za račun Republike Slovenije, je v letu 2005 dosegel 389 milijonov EUR. Zmanjšanje v primerjavi s predhodnim letom je odraz sprememb na pozavarovalnem trgu, in sicer večjih možnosti pozavarovanja komercialnih in

nekomercialnih rizikov v bolj rizičnih državah, ki jih privatni trg do začetka leta 2005 ni bil pripravljen prevzeti. Število držav, za katere so privatni pozavarovalci pripravljeni prevzeti komercialne in nekomercialne rizike in ki jih zavaruje novoustanovljena hčerinska družba SID-Prva kreditna zavarovalnica (marketabilni riziki), se je v letu 2005 v primerjavi z letom 2004 namreč bistveno povečalo. Povečanje kroga sprejemljiv držav za pozavarovanje kratkoročnih komercialnih in nekomercialnih (marketabilnih) rizikov in posledično prenos portfelja kratkoročnih obnovljivih zavarovanj na hčerinsko družbo SID je tako bistveno vplivalo na zmanjšanje obsega zavarovanih poslov za račun države.

Po drugi strani pa je bila na področju obsega zavarovanja srednjeročnih izvoznih kreditov in investicij slovenskih podjetij v tujini, ki se izvaja v imenu in za račun Republike Slovenije, v letu 2005 glede na preteklo leto zabeležena skoraj 120 odstotna rast. Trend hitrega povečevanja obsega zavarovanja je bil v letu 2005 prisoten tako na področju zavarovanja srednjeročnih izvoznih kreditov kot na področju zavarovanja investicij. Že drugo leto zapored po letu 2001, ko je bila takoj po medsebojnem priznavanju obeh držav odprta politika zavarovanja za to državo, se je na prvo mesto po obsegu zavarovanj povzpela Srbija in Črna Gora (predvsem na račun zavarovanih investicij) s 136 milijoni EUR, sledijo Bosna in Hercegovina, Makedonija, Ruska federacija in Hrvaška.

Državno shemo zavarovanj izvoznih kreditov in investicij je v letu 2005 uporabilo manj slovenskih izvoznikov kot v predhodnem letu, in sicer prav zaradi trendov na področju zavarovanja pred kratkoročnimi (marketabilnimi) riziki in posledično prenosa portfelja kratkoročnih obnovljivih zavarovanj na hčerinsko družbo SID, kjer je število uporabnikov take podpore tudi največje.

Izpostavljenost

Izpostavljenost iz zavarovanih poslov v imenu in za račun Republike Slovenije (izdana zavarovalna kritja) se je po hitrem povečevanju v vseh preteklih letih in upadu le-te v letu 2004 (415,4 mio EUR), v letu 2005 ustalila na dobrih 424 milijonov EUR. Tudi tukaj se podobno kot pri obsegu spreminja sama struktura; izpostavljenost iz kratkoročnih zavarovanj je v letu dni upadla za skoraj 99 odstotkov, medtem ko je na področju srednjeročnih zavarovanj narasla za nekaj manj kot 88 odstotkov. Največjo izpostavljenost (brez obljub o zavarovanju) beležimo do Srbije in Črne Gore, sledijo Bosna in Hercegovina, Rusija, Ukrajina, Makedonija in Hrvaška.

Zavarovalno-tehnične postavke

Zavarovalna premija se je v primerjavi z letom 2004, kljub znižanju premije iz naslova zavarovanja kratkoročnih izvoznih kreditov za 82 odstotkov, povečala za 23 odstotkov (s 5,2 na 6,4 milijona EUR), predvsem zaradi večjega števila zavarovanih večjih investicij in srednjeročnih izvoznih kreditov, kjer so premijske stopnje zaradi daljše ročnosti kreditov praviloma višje. Zavarovalna premija za državni račun je v letu 2005 skoraj dosegla do sedaj najvišjo raven letne premije (2003 - 6,5 milijonov EUR). Prihodki iz obdelovalnih provizij so praktično zanemarljivi, saj jih SID v skladu s poslovno politiko v primeru realizacije posamičnih projektov vrača.

Plačane škode iz zavarovanj pred nemarketabilnimi riziki v višini 3,2 milijona EUR se nanašajo predvsem na eno večjo izplačano zavarovalnino v višini 2,5 milijona EUR na področju zavarovanja srednjeročnih izvoznih kreditov. Ostali del plačanih škod v višini 0,7 milijona EUR je bil plačan iz naslova kratkoročnih zavarovanj. Vseh plačanih posamičnih škod je bilo 19, kar je za 19 odstotkov manj v primerjavi z letom 2004. Naknadno povrnjenih plačanih škod (**regresi**) je bilo za 0,1 milijona EUR, kar je predvsem odraz majhnega obsega v preteklosti plačanih škod iz naslova zavarovanj za račun države. **Obseg škod v obravnavi** (vloženi odškodninski zahtevki) se je po stanju 31.12.2005 glede na konec predhodnega leta povečal za 34 odstotkov, **obseg potencialnih škod** (najave zamud plačil) pa se je zmanjšal za 59 odstotkov.

Tekoči rezultat poslovanja za državni račun je tako že šesto leto zapovrstjo **pozitiven**, tokrat v višini 2,7 milijona EUR in povečuje varnostne rezerve, ki so konec leta 2005 znašale že 92,8 milijona EUR. **Kumulativni rezultat poslovanja** pa je po dobrih desetih letih poslovanja dosegel 12,2 milijona EUR.

Razlogi za take trende in nekatera druga pojasnila so podrobneje predstavljena v podpoglavjih o zavarovanju klasičnih izvoznih kreditov (kratkoročnih in srednjeročnih) ter zavarovanju investicij. Rezultati poslovanja po posameznih vrstah zavarovanj pred nemarketabilnimi riziki so predstavljeni v naslednji tabeli.

• Zavarovanje pred nemarketabilnimi riziki v imenu in za račun države 2001 – 2005 – po vrstah zavarovanj

	v mio EUR				
Kratkoročni izvozni krediti	2001	2002	2003	2004	2005
Obseg zavarovanih poslov	873,6	658,9	628,6	632,9	7,0
Izpostavljenost (31.12.)					
- bruto	304,1	282,0	253,6		
- neto			221,7	179,2	2,5
Premije	1,4	1,6	2,1	1,7	0,3
Škode	0,1	0,4	0,4	2,1	0,7
Število škodnih primerov	8	14	15	22	18
Regresi	/	/	0,08	0,1	0,1

Srednjeročni izvozni krediti					
Obseg zavarovanih poslov	44,9	20,7	79,1	44,9	68,1
izpostavljenost (31.12.)					
- bruto	49,1	68,1	138,9		
- neto			129,5	122,9	165,7
Premije	1,2	1,1	3,6	2,4	4,0
Škode	0,0	0,1	0,05	0,008	2,5
Število škodnih primerov	0	2	/	/	1
Regresi	/	0,5	-0,04	0,06	/

Investicije v tujini					
Obseg zavarovanih poslov	17,8	69,1	98,8	132,3	313,5
izpostavljenost (31.12.)					
- bruto	17,8	52,7	93,0		
- neto			83,0	113,4	256,7
Premije	0,2	0,5	0,9	1,1	2,1
Škode	/	/	/	/	/
Število škodnih primerov	/	/	/	/	/
Regresi	/	/	/	/	/

10.1.1. Zavarovanje kratkoročnih izvoznih kreditov

Večina celotnega obsega zavarovanih kratkoročnih izvoznih poslov v imenu in za račun Republike Slovenije se nanaša na zavarovanje kratkoročnih individualnih izvoznih kreditov, in sicer na izvoz telekomunikacijske in druge opreme. Obseg zavarovanja izvoznih terjatev (obnovljiva zavarovanja) pred t.i. nemarketabilnimi (komercialnimi in političnimi) riziki se je zaradi vse večje pripravljenosti zasebnega pozavarovalnega trga, da zavaruje tiste rizike, ki so bili še pred kratkim samo v domeni držav oziroma njihovih proračunov in prenosa portfelja marketabilnih zavarovanj SID na SID – Prvo kreditno zavarovalnico, v letu 2005 glede na predhodno leto znižal za 99 odstotkov. Glede na to, da zasebni pozavarovalci trenutno niso pripravljeni zavarovati kratkoročnih izvoznih terjatev pred komercialnimi in/ali nekomercialnimi riziki le do Irana in Argentine, SID le-te zavaruje v imenu in za račun Republike Slovenije. Zavarovane izvozne terjatve do Irana in Argentine se nanašajo na izvoz repromateriala, polizdelkov in potrošnih ter trajnih potrošnih dobrin.

Skupaj je tako v letu 2005 znašal **obseg zavarovanih poslov** 7 milijonov EUR, večinoma pa je šlo za izvoz na Hrvaško, v Iran, Bosno in Hercegovino, Rusijo in Pakistan. V letu 2005 se je znižala tudi **izpostavljenost** iz teh zavarovanj in sicer ravno tako za 99 odstotkov (s 179 milijonov EUR konec leta 2004 na 2,5 milijona EUR).

Nižjemu obsegu teh zavarovanj je sledil tudi manjši obseg **zavarovalne premije**, in sicer za 82 odstotkov (z 1,7 milijona EUR v letu 2004 na 0,3 milijona EUR), ter manjši obseg **plačanih škod** v višini 0,7 milijona EUR, ki pa so v letu 2005 kljub znižanju presegle obseg zavarovalnih premij. Zaradi tega je bil rezultat poslovanja iz naslova kratkoročnih zavarovanj za račun države negativen.

10.1.2. Zavarovanje srednjeročnih izvoznih kreditov

Največji del v letu 2005 zavarovanih srednjeročnih kreditov odpade na izvoz telekomunikacijske, radiodifuzne in hidromehanske opreme ter strojne opreme za avtomobilsko industrijo, v Rusko federacijo, Belorusijo, Srbijo in Črno Goro, Ukrajino, Kazahstan, preostanek pa se nanaša še na obnovo turističnih zmogljivosti v Ruski federaciji, izgradnjo infrastrukture, izvoz strojne opreme za železarsko industrijo, izvoz kmetijske mehanizacije, ipd.

Obseg zavarovanih srednjeročnih izvoznih kreditov zaradi majhnega števila letno realiziranih takih projektov niha iz leta v leto, konec leta 2005 pa je dosegel 68 milijonov EUR in se je v primerjavi z letom 2004 povečal za 51 odstotkov. Več kot polovica takih kreditov je bila namenjenih v Rusko federacijo, sledijo pa Belorusija, Hrvaška, Srbija in Črna Gora, Ukrajina in Kazahstan.

V letu 2005 je bilo tako zavarovanih 24 srednjeročnih izvoznih kreditov, v katerih je sodelovalo skupaj 16 glavnih pogodbenikov oziroma izvoznikov ter večje število slovenskih poddobaviteljev in podizvajalcev; podobno je bilo v letu 2004 zavarovanih 22 srednjeročnih izvoznih kreditov. Glavni razlog za relativno majhno število podprtih posamičnih projektov, ki zahtevajo srednjeročno zavarovanje, skoraj po pravilu pa vsi tudi takšno financiranje, je predvsem v majhnemu številu slovenskih podjetij, ki so sposobna redno in ne samo sporadično pridobivati take izvozne posle. Poleg tega je treba omeniti tudi razvoj bančnih sistemov na nekaterih slovenskih tradicionalnih trgih, ki so vse bolj sposobni samostojno financirati svoja najboljša podjetja po konkurenčnih finančnih pogojih, manj ugodne pogoje zavarovanja za trge JV Evrope, ki izhajajo iz visoke rizičnosti teh držav, ter primerljivo (s tujimi bankami) v povprečju manj konkurenčne finančne pogoje slovenskih bank.

Izpostavljenost iz trenutno 71 še neodplačanih takih poslov je na dan 31.12.2005 znašala 166 milijonov EUR, med državami pa po izpostavljenosti prevladuje Ruska federacija. V letu 2005 so znašale **premije** iz naslova teh zavarovanj 4 milijone EUR, plačana pa je bila ena škoda v višini 2,5 milijona EUR iz zavarovanja srednjeročnih izvoznih kreditov za izvoz na Hrvaško.

10.1.3. Zavarovanje investicij v tujini

Povečanje slovenskih neposrednih izhodnih investicij se odraža tudi v povečanem **obsegu zavarovanja** investicij pred političnimi riziki, ki je lani znašal 313,5 milijona EUR. Poleg v letu 2005 zavarovanih investicij je imela SID ob koncu tega leta v veljavi še štiri obljube v skupni višini 37 milijonov EUR, kar kaže na to, da se bo trend povečanega zanimanja za zavarovanje investicij v tujini nadaljeval tudi v prihodnje. Razloge za spremembo odnosa nekaterih slovenskih investitorjev do zavarovanja investicij slovenskih podjetij v tujini je verjetno treba iskati v končani tranziciji in lastniški strukturi slovenskih podjetij, ki vse bolj pogojuje zavarovanje tega premoženja, pa tudi v izkušnjah, ki so jih slovenski investitorji pridobili ob preteklih dogodkih tako v bližnjih državah kot tudi v svetu, ko se je pokazalo, da danes lahko pride do nastopa političnih rizikov kjerkoli in kadarkoli. Rezultat vsega navedenega je najvišja letna rast zavarovanih investicij dosedaj. Kljub spremenjeni zasnavi in večjemu zavedanju možnih posledic političnih rizikov je v zvezi z zavarovanjem investicij še vedno opazno nekaj značilnosti iz prejšnjih let – da na primer investitorji na premijo gledajo izključno kot na strošek, da so nekatere investicije podzavarovane, da se dodatne investicije v razširitev projektnih podjetij ter reinvestiranega dobička v obliki t.i. rezerviranih zavarovalnih vsot redkeje zavaruje ipd.

SID je v letu 2005 zavarovala petnajst neposrednih investicij slovenskih podjetij v tujini - trinajst novih in dve povečanju obstoječih zavarovanj (pet v BiH – trgovina, finančni sektor in energetika, šest investicij v Srbiji in Črni gori – finančni sektor, tri v Makedoniji – finančni sektor in eno na Hrvaškem – finančni sektor) v skupni vrednosti 169,3 milijona EUR, kar predstavlja 65,9-odstotni delež vseh zavarovanih investicij ob koncu leta 2005. Poleg navedenega ima SID z dvema od najprodornejših slovenskih investitorjev sklenjen dogovor o zavarovanju vseh sedanjih in bodočih investicij. Na podlagi navedenega dogovora bo pri SID do konca leta 2006 predvidoma zavarovano še za 37 milijonov EUR investicij.

Ob koncu leta 2005 je imela tako SID v svojem portfelju zavarovanih 33 investicij slovenskih podjetij in bank v skupni vrednosti 257 milijonov EUR, skupaj z izdanimi obljubami za zavarovanje pa je bruto **izpostavljenost** SID iz naslova zavarovanja investicij 31.12.2005 znašala 321,9 milijona EUR (neto 289,7 milijona EUR). V strukturi zavarovanih investicij predstavljajo največji delež investicije v Srbiji in Črni gori, Bosni in Hercegovini in v Makedoniji. V letu 2005 so **premije** znašale 2,1 milijona EUR in so za 90 odstotkov višje kot v letu 2004, plačana pa ni bila nobena škoda.

10.2. Novosti v letu 2005 na področju zavarovanja v imenu in za račun držav

Okolje varstvena politika

SID je v okviru zavarovanja izvoznih poslov pred nemarketabilnimi riziki in zavarovanja investicij, ki jih izvaja v imenu in za račun Republike Slovenije, v letu 2005 sprejela okolje varstveno politiko, ki pomeni formaliziranje dosedanjih že uporabljenih kriterijev in postopkov, s čimer sledi mednarodnim trendom na področju varovanja okolja. Okolje varstvena politika temelji na Priporočilu OECD, ki ga je SID kot izvozno-kreditna agencija države članice EU v okviru uradne podpore izvoznih kreditov dolžna spoštovati. Skladno s politiko SID v okviru obravnave zavarovanja posameznih izvoznih poslov ocenjuje vplive izvoznih transakcij na okolje ter na podlagi izdelane ocene vplivov nadaljuje postopek obravnave v smeri, da brezpogojno nadaljuje obravnavo ali dodatno pogojuje nadaljnji postopek z izvedbo določenih ukrepov za zmanjšanje negativnih vplivov na okolje ali pa predloženi zahtevek za zavarovanje posla zaradi škodljivih vplivov posla na okolje zavrne. Na podlagi do sedaj obravnavanih poslov z vidika negativnih vplivov na okolje uvedba te politike ne bo bistveno vplivala na obseg zavarovanih poslov oz. učinkovitost tega dela sistema pospeševanja izvoza, saj bo SID predstavljeno politiko uporabila predvsem v primerih, kjer bi z okolje varstvenega vidika sporen izvoz lahko povzročil obsežnejše škodljive vplive projekta na okolje.

Proti korupcijska politika

Z namenom nadaljevanja aktivnih prizadevanj za zmanjšanje in odpravo primerov korupcije v okviru politike zavarovanja izvoznih kreditov in investicij je SID z letošnjim letom tudi formalno sprejela pogoje izvajana postopkov za preprečevanje korupcije v mednarodnih transakcijah. SID se kot izvozno-kreditna agencija v okviru svojih dejavnosti vključuje in sodeluje v gospodarskih poslih, pri katerih je bodisi v fazi pridobivanja, bodisi v fazi realizacije možen pojav korupcije. Osnovni namen sprejetja proti korupcijske politike je v skladu z veljavnim Zakonom o ratifikaciji konvencije o boju proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev v mednarodnem poslovanju, priporočili Mednarodnega združenja zavarovateljev kreditov in investicij, Zakonom o preprečevanju korupcije in Kazenskim zakonikom Republike Slovenije onemogočiti podporo izvoznim transakcijam, v katerih so prisotna koruptivna dejanja in uskladiti pogoje in politiko zavarovanja izvoznih kreditov in investicij s politikami drugih IKA na področju preprečevanja korupcije v mednarodnih transakcijah.

Nov cenik za zavarovanje rizikov pred dobavo

Za določitev premijskih stopenj za zavarovanje rizikov pred dobavo, ki niso mednarodno regulirane in so določene s strani posamezne IKA, je SID do konca leta 2005 smiselno uporabljala cenik za zavarovanje izvoznih kreditov pred nemarketabilnimi riziki, ki pa je namenjen oziroma prilagojen predvsem določanju premijskih stopenj za kritje rizikov po dobavi. S ciljem ustrežnejšega zaračunavanja premijskih stopenj za zavarovanje rizikov pred dobavo ter s ciljem prilagoditve cen tega zavarovanja, ki ga SID izvaja v imenu in za račun države, cenam zavarovanja drugih IKA (zlasti iz držav članic OECD in članic Bernske unije), je SID s 1. 1.2006 začela uporabljati nov cenik za zavarovanje rizikov pred dobavo. Namen tega posebnega cenika, prilagojenega posebnostim in značilnostim rizikov pred dobavo, je tudi upoštevanje pogojev zavarovalnega kritja ter cen za zavarovanje rizikov pred dobavo drugih izvozno kreditnih agencij, katerih izvozniki neposredno konkurirajo slovenskim na trgih tretjih držav.

Izvoznikom je tako omogočeno bistveno cenejše zavarovanje rizikov pred dobavo (tudi do 50 odstotkov). Ocenjuje se, da bo tako znižanje ravni premijskih stopenj v vsakem primeru pozitivno vplivalo na povpraševanje po zavarovanju teh rizikov in na mednarodno konkurenčnost slovenskih izvoznikov. Hkrati bo zavarovalna polica za zavarovanje rizikov pred dobavo omogočala izvoznikom (zavarovancem) lažji dostop do kreditnih sredstev bank (kredit dobavitelju), ki so pripravljene sprejeti predmetne zavarovalne police kot varščino za odplačilo izdanih kreditov (asignacija zavarovalne police na banko). Z uvedbo novega cenika je bilo hkrati omogočeno tudi (od primera do primera) zavarovanje in določitev premije za kritje rizika razdrtega pogodbe s strani tujega kupca in/ali rizika trajne nesolventnosti kupca, kar bo poleg ugodnejših premijskih stopenj verjetno vplivalo na povečano povpraševanje izvoznikov po tem zavarovanju ter na njihovo varnost v mednarodnih poslih.

Revizija postopkov zavarovanja individualnih izvoznih poslov

SID je zaradi zahtev po neprestani izboljšavi kakovosti izvajanja postopka zavarovanja in procesov vključevanja Slovenije v mednarodne povezave (Evropska unija), ki prinašajo med drugim veliko dodatnih zavez tudi na področju uradno podprtih izvoznih kreditov, v letu 2005 revidirala postopke in dokumente na področju zavarovanja individualnih kreditov, ki se izvaja v imenu in za račun države. V reviziji postopkov je bil dan največji poudarek predvsem odnosu izvoznik-banka. V tem pogledu je SID formalizirala vlogo obeh v posameznih fazah izvoznega posla preko izdaje indikativnih pogojev, obljube o zavarovanju in/ali zavarovalne police.

Ukinitev posebnih politik zavarovanja in limitov do posameznih držav

Z namenom poenostavitve poslovanja in doseganja večje fleksibilnosti je SID s soglasjem vladne medresorske Komisije za pospeševanje mednarodne menjave v letu 2005 ukinila vse veljavne posebne politike zavarovanja do posameznih držav (z izjemo politike do Iraka) in posledično tudi dosedanje politiko oblikovanja limitov za prevzem rizikov po posameznih državah. Z ukinitvijo politik zavarovanja po državah se bo v prihodnje z obravnavo izvoznih poslov od primera do primera ne glede na državo izvoza dosegla večja fleksibilnost, kar bi lahko pomenilo povečanje obsega izvoznih poslov prevzetih v zavarovanje v imenu in za račun države. Kljub ukinitvi posebnih politik pa se bodo pri odločanju o zavarovanju izvoznih poslov po načelu od primera do primera še naprej upoštevale ocene deželnega tveganja, mednarodni standardi, pravila in običaji na področju uradno podprtih izvoznih kreditov ter splošna zavarovalna načela zdravega poslovanja zavarovateljev kreditov in investicij. Doseganje ustrezne fleksibilnosti pri izvajanju zavarovalnih poslov, ki je še posebej pomembna za manjše izvozno kreditne agencije, se lahko pozitivno izkaže predvsem pri obravnavi dobrih projektov z daljšimi ročnostmi, ki jih sicer zaradi politik zavarovanja ne bi bilo možno realizirati.

Komisija za pospeševanje mednarodne menjave in SID sta z ukinitvijo limitov do posameznih držav spremenili način upravljanja s temi riziki. Izpostavljenost do posameznih držav in morebitni vpliv na varnostne rezerve oziroma državni proračun se meri in upošteva pri odločanju o zavarovanju vsakega izvoznega kredita, poleg tega pa so bili uvedeni še ostrejši pogoji poročanja, kar omogoča SID in relevantnim državnim organom možnost spremljanja, nadzora in po potrebi ukrepanja, v kolikor bi po njihovem mnenju izpostavljenost do posamezne države ali skupna ogrožala javno-finančno vzdržnost.

10.3. Trendi in prihodnost nemarketabilnih zavarovanj

Študija trga kreditnega zavarovanja v EU v zvezi z določitvijo **meje med marketabilnimi in nemarketabilnimi riziki**, s tem pa posledično tudi določitvijo meje, do katere lahko države oziroma njihove uradno podprte IKA posredujejo s svojimi instrumenti, ki je bila izvedena po naročilu Komisije EU, je pokazala na **problem dostopa malih in srednje velikih podjetij (MSP) do storitev zasebnih kreditnih (po)zavarovateljev**, kljub temu, da se lahko štejejo riziki, ki jih ponujajo v zavarovanje kot marketabilni. Ta podjetja namreč zaradi svoje majhnosti oziroma primerjalno manjšega obsega poslovanja, s tem pa posledično povečanih povprečnih administrativnih stroškov, ki se ne kaže v višji premiji (običajno je to celo nasprotno), niso toliko zanimiva za zasebne zavarovatelje.

Glede na to, da pa je po drugi strani usposobitev MSP za nastopanje na tujih trgih in njihovo uspešno sodelovanje v mednarodni menjavi nacionalni imperativ, še posebej za gospodarstva, ki so značilna po visoki vlogi MSP, je Komisija EU konec leta z novim sporočilom dopustila možnost posredovanja uradno podprtih IKA v temu segmentu, ob izpolnitvi določenih pogojev, ki so vezani predvsem na značilnosti trga kreditnih zavarovanj v vsaki članici posebej. S tem je bila posredno priznana tudi pomembna posvetovalna oz. izobraževalna vloga IKA, ki

vzpodbuja MSP k internacionalizaciji poslovanja ter uporabi ustreznih instrumentov za izboljšanje varnosti poslovanja.

Na tej osnovi bo tudi SID, v sodelovanju s Komisijo za pospeševanje mednarodne menjave in resornim ministrstvom, podobno kot vrsta drugih evropskih držav proučila koristnost in možnost ponovne vključitve uradno podprtih zavarovalnih instrumentov (v obliki pozavarovanja ali neposrednega zavarovanja) v ta segment gospodarstva. S sprejetjem politike zavarovanja MSP bi lahko glede na visok odstotek MSP v Sloveniji (98 %) pričakovali povečanje obsega zavarovanja kratkoročnih izvoznih kreditov in posledično tudi izpostavljenosti iz naslova zavarovanja pred kratkoročnimi nemarketabilnimi riziki.

Podpora SID bo še naprej zanimiva za domače in vse pogosteje tudi tuje finančne institucije, saj je večina nacionalnih regulatorjev že priznala oz. napovedala, da bo instrumente IKA, še posebej tiste, ki se neposredno izvajajo v imenu in za račun države, še naprej štela za **prvovrstne tudi z vidika novega kapitalskega sporazuma (Basel II)** ter jih kot take tudi upoštevala pri določanju potrebnega kapitala in oblikovanju rezervacij.

Uradno podprte IKA, ki zavarujejo in/ali financirajo oz. kako drugače podpirajo svoje gospodarske subjekte pri nastopanju na tujih trgih v segmentu nemarketabilnih rizikov morajo vse bolj upoštevati **načela družbene odgovornosti** ter preverjati družbeno okoljske vidike podprtih poslov in preprečevati oziroma omejevati njihove negativne vplive. Po vzoru drugih IKA je tako SID v letu 2005 sprejela posebno Okolje varstveno in Proti korupcijsko politiko, poleg tega pa je v okviru Bernske unije, mednarodnega združenja zavarovateljev izvoznih kreditov in investicij, tudi podpisala posebno **listino vrednot** (*Berne Union Values Statement*), ki obvezuje k profesionalnemu in finančno odgovornemu poslovanju, spoštljivemu odnosu do okolja in visokim etičnim načelom, kar vse najbolj koristi dolgoročnemu uspehu industrije zavarovanja in financiranja izvoznih kreditov.

OECD in EU, kot glavna protagonistita na področju uradno podprtih izvoznih kreditov, nadaljujeta delo v smeri stalne revizije ustreznosti teh politik in učinkovitosti njihovega delovanja ter v pripravi novih posebnih politik, ki bodo vzpodbujale pozitivne vplive izvoznih poslov (pred kratkim je bil na primer sprejet poseben sektorski sporazum z ugodnejšimi pogoji, ki se nanaša na transakcije v povezavi z obnovljivimi energijami).

Zelo pomemben je v zadnjih letih tudi **proces prehoda od podpore nacionalnega izvoza oziroma komponente k podpori nacionalnega interesa**. Uradno podprte IKA, ki izvajajo svoje storitve posredno ali neposredno na račun davkoplačevalcev, so zaradi tega imele svoj mandat podpore izvoznim poslom vezan na pogoj, da je bila transakcija izvršena s strani domačega izvoznika oziroma je vsebovala določen delež domače komponente. Posamezne države namreč niso bile zainteresirane, da pospešujejo mednarodno menjavo s podporo tistih transakcij, kjer je bil ta delež minimalen ali je šlo celo za klasičen reeksport, še posebej ne s prevzemanjem rizikov, ki so iz različnih vzrokov nadpovprečno visoki.

Razlog za ta prehod so globalizacijski procesi, vse večje število podizvajalcev in poddobaviteljev iz različnih držav, vključenih v posamezen posel, selitev proizvodnje v države s cenejšo delovno silo in vse večja odprtost posameznih gospodarstev, zaradi česar se je povprečen delež domače komponente v izvoznih poslih bistveno zmanjšal, po drugi strani pa podjetja iz razvitega sveta v vse večjem obsegu nastopajo v vlogi nosilca posla, kjer s pridobljenim znanjem in izkušnjami preko inženiringa, vodenja in nadzora posla kljub vsemu vgradijo glavni delež dodane vrednosti in so zaradi tega zelo pomembni, z določenih vidikov pa celo ključen segment narodnih gospodarstev.

Mednarodna analiza je pokazala, da je približno polovica IKA, članic Bernske unije, že prešla na sistem podpore nacionalnega interesa oziroma to namerava v kratkem. Seveda je pristop posameznih IKA do tega vprašanja odvisen tudi od njenega poslanstva oziroma pričakovanj države – kolikor bolj država usmerja IKA v »komercialne vode« oziroma finančno samozadostnost toliko manj je relevantna zahteva po podpori ustrezne domače komponente in obratno.

»Komercializacija« izvozno-kreditnih agencij v nekaterih državah je v povezavi z nekaterimi drugimi zahtevami (npr. zahtevo STO po doseganju break-even na dolgi rok) tudi izpostavila **vprašanje upravljanja s tveganji** oz. posledično potrebo po razvoju posebnih modelov za upravljanjem s portfeljem, računovodskih načel in rešitev, razvrščanjem različnih vrst rizikov, določanjem premijskih stopenj, ki morajo po eni strani upoštevati tržne razmere, po drugi strani pa učinke na portfelj, ipd. Zaradi specifičnosti IKA in rizikov, ki jih prevzemajo v zavarovanje, rešitve drugih finančnih institucij (banke, zavarovalnice) niso v celoti primerne, zato se v zadnjem času take IKA intenzivno ukvarjajo z njihovo prilagoditvijo na lastne potrebe in značilnosti. SID ta vprašanja skupaj z resornim finančnim ministrstvom in Komisijo za pospeševanje mednarodne menjave rešuje v okviru posebne **študije javnofinančne vzdržljivosti** zavarovanj za račun Republike Slovenije. Prve ugotovitve so pokazale, da tudi v primeru uresničitve najbolj neugodnih scenarijev državni proračun ne bi bil takoj neposredno prizadet, pa tudi kasneje ne pomembneje.

Izvozno kreditne agencije so na področju zavarovanja srednjeročnih izvoznih kreditov v preteklih nekaj letih doživele tudi **dramatično spremembo strukture zavarovanih rizikov**. Če je še pred desetletjem oziroma sploh pred padcem berlinskega zidu večina takih zavarovanj temeljila na državnih garancijah oziroma rizikih (državnih) bank, je danes velika večina zavarovanj odobrenih **na osnovi rizikov podjetij**, brez dodatnih garancij tretjih oseb, in **projektnih rizikov**, izvozno-kreditne agencije pa se tudi vse bolj spuščajo v zavarovanje t.i. rizikov (nesuverenih) javnih kupcev, kot npr. rizikov mest, občin, pokrajin, drugih oblasti, podjetij, ki opravljajo dejavnosti javnega značaja in so (večinoma) proračunsko financirana, ipd. Vse več je tudi **strukturiranega financiranja** (in

zavarovanja), velikokrat v kombinaciji z zastavo prilivov v trdi valuti na posebnih skrbniških računih v tujini. Tuje banke se tudi vse pogosteje z ustanavljanjem podružnic v državah uvoznicah poslužujejo **lokalnega financiranja**, vse pogosteje tudi v lokalni valuti, kar pomeni dodatno konkurenčno prednost za njihove izvoznike, na drugi strani pa tudi manjše rizike (rizik transferja, nekonvertibilnosti v trdno valuto, valutne škarje za dolžnike, ipd.). V Sloveniji zaenkrat teh trendov v praksi še nismo opazili. Celo več, vse več tujih bank in slovenskih bank v tujem lastništvu je pripravljenih na financiranje slovenskega izvoza, ob zavarovalnem kritju SID.

Izvozno kreditne agencije se vse bolj odmikajo od čistega zavarovanja tudi k dobavi kreditnih oziroma bonitetnih informacij, izterjavi in upravljanju z riziki (t.i. **storitveno kreditno zavarovanje**), do teh sprememb na trgu kreditnih zavarovanj pa je prišlo predvsem zaradi izvoznikov, ki vse bolj pristopajo k integralnemu upravljanju z riziki.

Med drugim tudi zaradi razprav v okviru Svetovne trgovinske organizacije in pa zaradi vse hitreje spreminjajočega se okolja so se države podpisnice posebnega sporazuma OECD s področja uradno podprtih izvoznih kreditov – **Arrangement on officially supported export credits** (med drugim tudi EU, zaradi česar je dolžna spoštovati ta dogovor tudi Slovenija), ki predstavlja na tem področju največjo težo, dogovorile za intenzivno prenovno, ki naj bi ga še bolj približale tržnim razmeram in pogojem. V zadnjih letih so bile tako **uvedene obsežne spremembe** npr. na področju projektnega financiranja, uvedbe fleksibilnejših nestandardnih pogojev odplačevanja kreditov, dosežen je bil sektorski sporazum glede pravil na področju obnovljivih energij, začela se je harmonizacija premijskih stopenj za komercialne rizike, ipd. Velike spremembe pa se načrtujejo tudi v naslednjih letih, kar bo omogočalo uradno podrtim izvoznim kreditom stik s hitrimi spremembami okolja in njegovimi potrebami.

11. Bonitetna služba

Za zavarovanje izvoznih in domačih kreditov ter investicij v tujini, za izdajanje garancij in financiranje poslov mednarodne menjave, in pa glede na to, da so s strani SID podprti posli že po definiciji rizični, so ustrezne baze podatkov in ocene rizičnosti trgov, kreditne informacije in ocene bonitet kupcev, dolžnikov in garantov nujne za uspešno opravljanje dejavnosti izvozno-kreditne agencije.

Kvalitetne kreditne informacije, baze podatkov in bonitetne analize

Podjetja in finančne institucije danes poslujejo v izredno konkurenčnem, dinamičnem in hitro spreminjajočem ter tudi negotovem okolju, ki od njih pri učinkovitem upravljanju z riziki zahteva dobro informiranost in hiter ter ustrezen odziv na spremenjene razmere na trgu.

SID je zato tudi v letu 2005 nadaljevala z razvojem lastne bonitetne službe. Ta pri svojem delu uporablja sodobne profesionalne metodologije ocenjevanja rizičnosti, predvsem v povezavi s plačilno sposobnostjo, lasten izgrajen informacijski sistem (IS SID), vzpostavljene ter tekoče dopolnjevanе interne baze podatkov ter zanesljive kreditne informacije in analize domačih in tujih zunanjih institucij, ob tem pa tudi informacije o tujih trgih, plačanih oziroma najavljenih škodah, kupcih, dolžnikih in garantih, ki si jih med seboj izmenjujejo na primer tudi članice Bernske unije.

Pri ocenjevanju rizičnosti tujih trgov SID ob sodelovanju z nekaterimi ministrstvi in diplomatsko-konzularnimi predstavništvi tesno sodeluje zlasti s Centrom za mednarodno sodelovanje in razvoj (CMSR), ki za SID pripravlja osnovne *country-risk* ocene za določene trge. Bonitetna služba ob tem za potrebe poslovanja SID pripravlja bonitetna poročila in kreditne informacije o domačih in tujih podjetjih ter bankah. Za interne potrebe pri izdajanju garancij, financiranja in nekaterih zavarovanj, kakor tudi za zunanje naročnike teh informacij, izdeluje bonitetna poročila o podjetjih, s predlogom *ratingov* in indikativnimi limiti izpostavljenosti. SID omenjene informacije nudi tudi drugim domačim in tujim finančnim institucijam; te se za bonitetne informacije SID vse bolj zanimajo, predvsem za podatke o posameznih trgih, podjetjih in bankah v Sloveniji ter v tistih državah JV Evrope, kjer ima slovensko gospodarstvo bogatejšo izkušnje, SID pa tudi specifične podatke in večje izkušnje pri zavarovanju.

Ponudba bonitetnih informacij o podjetjih in bankah

Poleg ocen deželnih rizikov in informacij o posameznih trgih lahko torej komitenti in drugi zunanji uporabniki pri bonitetni službi SID naročijo:

- bonitetne informacije o slovenskih podjetjih,
- bonitetne informacije o slovenskih bankah,
- bonitetne informacije o bankah, zlasti v JV Evropi in
- bonitetne informacije o podjetjih, zlasti iz držav JV Evrope.

Dostop do kreditnih informacij prek Interneta

Storitve bonitetne službe SID so bile tudi temelj za prehod na elektronsko *on-line* poslovanje; tako so bonitetne informacije o slovenskih podjetjih, ki jih izdeluje bonitetna služba SID registriranim uporabnikom dostopne tudi preko SID-NET. SID je vzpostavila povezave z najboljšimi ponudniki bonitetnih in drugih informacij za posamezna tržišča ter vzpostavitev bogatih in ažurnih baz podatkov in povezav, ki so dodatno podprte z analitičnim delom strokovnjakov iz bonitetne službe SID. Preko SID-NET je tako uporabnikom omogočen hiter in varen dostop do kvalitetnih in tekoče ažuriranih podatkov predvsem slovenskih podjetij, kar z uporabo ustreznih programov podjetjem – strankam SID omogoča učinkovitejše poslovanje, hitrejše sprejemanje poslovnih odločitev, hitrejše pa so tudi odločitve zavarovatelja o prevzemu rizikov v zavarovanje in določanju pogojev zavarovalnega kritja (*underwriting*), kakor tudi spremljanje (*monitoring*) rizikov.

12. Informacijski sistem

Razviti informacijski sistem in kvalitetne interne baze podatkov ter vzpostavljene povezave z drugimi institucijami predstavljajo osnovno orodje za učinkovito poslovanje vsake finančne institucije, njeno upravljanje, nadzor nad njenim celotnim poslovanjem in načrtovanje. To velja tudi za SID, ki je za učinkovito podporo svojemu poslovanju 1996 začela s programskim orodjem Lotus Notes sistematično izgrajevati lasten in integralen informacijski sistem (IS SID). Glavne značilnosti razvoja informacijskega sistema v letu 2005 so bile obdelave finančnih tokov in nadzor nad upravljanjem s sredstvi, zagotovitev vseh dokumentacijskih in informacijskih pogojev za pridobitev licence Banke Slovenije, zamenjava računovodskih programov s programi na enotnih strateških orodjih, intenzivno uvajanje varnostne politike in redno dopolnjevanje celotne dokumentacije na področju informatike v skladu s standardom ISO 17799, nadaljevanje integracije elektronskega poslovanja v celotno poslovanje SID (na vseh področjih) in uvajanje elektronskega poslovanja s poslovnimi partnerji, vgrajevanju kontrolnih in nadzornih mehanizmov v celoten sistem, posebej pa v Lotus Notes aplikacije.

Na programskem aplikativnem področju je osnovno uporabniško okolje Lotus Notes, ki podpira kompletno dokumentacijsko in komunikacijsko področje za podatke pa uporabljamo relacijsko bazo DB2. Za vse sisteme se uporabljajo enotni standardi in enotni šifranti.

Na področju tehnične opreme so bili večji projekti postavitve nove požarne pregrade (Firewall), razširitev omrežja ter preureditev systemskega prostora.

Za potrebe delovanja SID v pogojih banke in v skladu s standardom BS 7799 (ISO 17799) smo v letu 2005 uvedli funkcijo informacijske zaščite, vpeljali kot obliko dela kolegij varovanja informacij ter s tem še izboljšali notranje kontrole in preglednost ter nadzor nad delovanjem in razvojem integralnega informacijskega sistema.

13. Kadri

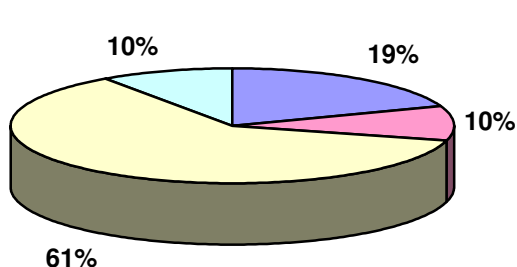
Zaposlovanje - struktura in trendi

Zaposlovanje smo v SID tudi v letu 2005 izvajali v skladu s sprejeto poslovno politiko in načrtom zaposlovanja. Število zaposlenih se je v letu 2005 zmanjšalo s 83 na 62 delavcev (41 žensk in 21 moških), povprečno število zaposlenih pa je bilo v tem letu 60. Z ustanovitvijo hčerinske družbe SID-Prve kreditne zavarovalnice d.d., Ljubljana se je namreč s 1.1.2005 na podlagi pravnega prenosa 28 sodelavk oz. sodelavcev SID zaposlilo v novi zavarovalnici.

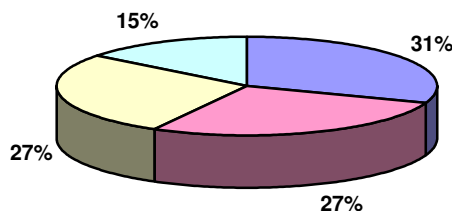
V letu 2005 smo za nedoločen čas zaposlili 5 sodelavk oz. sodelavcev; za določen čas, za čas opravljanja pripravništva, pa 4 sodelavke, vse s VII. stopnjo izobrazbe.

• Izobrazbena struktura zaposlenih 31.12.2005

• Starostna struktura zaposlenih 31.12.2005

■ srednješolska
■ višješolska
■ visokošolska
■ magisterij

■ 21-30 let
■ 31-40 let
■ 41-50 let
■ 51-60 let

Kadrovska politika

Rast poslovanja in razvoj storitev v SID sta bila podprti s kadrovsko politiko, ki je temeljila predvsem na:

- pridobivanju novih sodelavcev s specifičnimi strokovnimi znanji in izkušnjami,
- sistemu spremljanja in ugotavljanja delovne uspešnosti ter določanju ciljev in nalog s pomočjo letnih razvojnih in polletnih ocenjevalnih razgovorov z vsemi zaposlenimi,
- razvoju politike nagrajevanja, tako v obliki denarnih kot nedenarnih nagrad, ter
- spodbujanju aktivnega sodelovanja vseh zaposlenih pri izboljševanju poslovanja družbe.

Posebna pozornost je bila tudi v letu 2005 namenjena projektному načinu dela, pri čemer je še posebej zahteven in obsežen projekt ustanovitve »SID banke«, v katerega je vključenih več kot dve tretjini zaposlenih.

Izobraževanje

Glede na potrebna znanja s področja financiranja in zavarovanja gospodarskih poslov smo, tako kot tudi vsa leta prej, omogočali pridobivanje in prenos znanj, ki so potrebna zlasti na posameznih strokovnih področjih (zavarovanje, financiranje, zakladništvo, pravne zadeve, informatika, računovodstvo in notranja revizija), in to v različnih oblikah internega izobraževanja ter udeležbe na predavanjih, delavnicah, seminarjih, podiplomskem študiju in drugih oblikah, doma in v tujini.

Hkrati so se zaposleni udeleževali tudi raznih oblik izobraževanja, kjer so pridobivali potrebna splošna (tuji jeziki, računalništvo, načrtovanje ciljev, upravljanje s časom, poslovno vedenje, ipd.) in specifična znanja (s področja

dela s ključnimi kupci, finančne analize podjetij, zavarovanja bančnih naložb, pogajanj, projektnega financiranja, integracije Slovenije v Evropsko unijo, mednarodnih računovodskih standardov, davčne zakonodaje, plačilnih sistemov, javnih naročil idr.).

V letu 2005 se je različnih oblik izobraževanja udeležilo 52 zaposlenih. Povprečno število dni izobraževanja v preteklem letu na zaposlenega v SID je bilo 4,82 dni.

Stroški dela

Pri izplačevanju plač in drugih stroškov dela zaposlenim smo v SID upoštevali veljavno splošno kolektivno pogodbo za gospodarske dejavnosti in kolektivno pogodbo dejavnosti bank in hranilnic.

SID je zaposlenim tudi v letu 2005 v skladu s pokojninskim načrtom plačevala del premije za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje, prav tako pa tudi premijo za dodatno prostovoljno zdravstveno zavarovanje.

Odsotnost z dela

V skladu z internim pravilnikom o delovnem času velja v SID drseči delovni čas, ki omogoča fleksibilno izkoriščanje delovnega časa glede na potrebe in zahteve delovnega procesa.

V letu 2005 je bilo opravljenih skupaj 120.448 delovnih ur, od tega so zaposleni izkoristili 11.424 ur rednega letnega dopusta, 184 ur izrednega in 96 ur študijskega dopusta.

Bolniška odsotnost je v letu 2005 znašala 6.152 ur, kar predstavlja v povprečju 5,25 odstotka. Relativno visok delež je posledica dolgotrajnejše bolezni enega sodelavca in rizičnih nosečnosti. Sorazmerno visoka je bila tudi porodniška odsotnost, ki je znašala 4.784 ur oz. 3,95 odstotka in je pogojena z visokim odstotkom (66 odstotkov) zaposlenih žensk.

Notranje komuniciranje

V družbi so uveljavljene različne oblike obveščanja in komunikacije z zaposlenimi prek interne elektronske pošte, elektronskega internega časopisa in dostopa do obsežnega števila baz podatkov (na primer zabeležke poslovnih dogodkov, zapisniki in sklepi organov družbe, baze pravilnikov in drugih aktov, strokovna knjižnica, opisi postopkov dela, predlogi in ideje ipd.).

Sindikata

Večina zaposlenih je včlanjena v Sindikalno organizacijo SID, ki je vključena v Sindikat delavcev bank in hranilnic Slovenije. SID glede pravic in obveznosti zaposlenih v celoti spoštuje določbe Kolektivne pogodbe bank in hranilnic v Republiki Sloveniji, z letno dotacijo pa omogoča tudi izvajanje aktivnosti sindikata (na primer športno-rekreativne, kulturne in razne druge prireditve).

Delovno okolje

V SID posebno skrb namenjamo optimalnim delovnim pogojem in izvajamo vse potrebne ukrepe za zagotavljanje le-teh. Skladno z Zakonom o varnosti in zdravju pri delu ter izjavo o varnosti z oceno tveganja so se zaposleni tudi v letu 2005 usposabljali za varno in zdravo delo ter varstvo pred požari, omogočeni pa so jim bili tudi predhodni in obdobjni zdravniški pregledi.

14. Notranja revizija in kontroling

Notranja revizija je v SID organizirana kot samostojno strokovno področje, podrejeno neposredno upravi. Izvaja stalen in celovit nadzor nad poslovanjem družbe, pri tem pa:

- pregleduje in ocenjuje primernost in učinkovitost sistemov notranjih kontrol
- presoja izvajanje in učinkovitost postopkov za obvladovanje tveganj
- presoja ocenjevanja kapitala glede na njeno oceno tveganj
- presoja učinkovitost informacijskega sistema
- presoja točnost in učinkovitost računovodskih evidenc in finančnih poročil
- preverja poročanje
- preverja skladnost ravnanja družbe s predpisi in internimi pravili
- sodeluje pri projektnih nalogah.

Notranje revidiranje poslovanja družbe se opravlja na osnovi sprejetega letnega načrta v skladu s strokovnimi načeli in standardi notranjega revidiranja, kodeksom poklicne etike ter pravili delovanja, ki jih v soglasju z nadzornim svetom sprejme uprava družbe. Pri tem je dan še poseben poudarek nadzoru upravljanja z riziki (kreditni, tržni in operativni riziki) ter preverjanju in presojanju učinkovitosti delovanja sistema notranjih kontrol ter nadzoru nad usklajevanjem poslovanja SID z bančnimi standardi. V okviru svojih aktivnosti področje notranje revizije sodeluje z Banko Slovenije in Združenjem bank Slovenije v sekciji za notranjo revizijo ter Odboru za Basel II.

15. Upravljanje s tveganji

Upravljanje tveganj je stalen proces identifikacije, merjenja in zmanjševanja tveganj, ki poteka v skladu z dolgoročno strategijo družbe, njegov namen pa je varno in stabilno poslovanje SID. Kljub temu da v letu 2005 SID ni delovala kot banka in da je v 2006 predvidena uskladitev z bančnimi predpisi le za del poslovanja, je SID na področju upravljanja s tveganji upoštevala zlasti bančne predpise in prakso. V procesu prilagajanja bančnim predpisom in dobri bančni praksi je SID v letu 2005 začela z aktivnostmi za ustanovitev samostojne službe za upravljanje s tveganji.

Tveganja, s katerimi se družba srečuje, so zlasti kreditna, valutna, obrestna in operativna.

Kapital in kapitalna ustreznost

Ustrezna višina kapitala je ključni element za zagotavljanje solventnosti finančnih institucij. Kapitalna ustreznost, izražena relativno glede na obseg poslovanja in prevzetih tveganj, zato zagotavlja zaupanje v poslovanje družbe in omogoča stabilen razvoj v skladu s postavljenimi cilji.

Kapital SID, izračunan po metodologiji iz sklepa Banke Slovenije o kapitalski ustreznosti bank in hranilnic, je 31. 12. 2005 znašal 18,0 milijarde SIT, kar je 0,3 milijarde SIT manj kot konec leta 2004. Znižanje kapitala je rezultat povečanja odbitnih postavk pri izračunu, ki izhajajo iz naložb v odvisne družbe, kar je več kot nevtraliziralo povečanje kapitala iz ustvarejenega čistega dobička.

Količnik kapitalne ustreznosti je razmerje med kapitalom in tveganimi postavkami kreditnega in valutnega tveganja. Zakonsko minimalno razmerje 8 odstotkov je bilo konec leta 2005 znatno preseženo. Upošteva se poslovanje, ki ga ureja zakon o bančništvu, je količnik kapitalne ustreznosti znašal 25,2 odstotkov, upošteva se celotno poslovanje SID za lastni račun (t.j. celotno poslovanje, razen poslov zavarovanja mednarodnih poslov in upravljanja varnostnih rezerv) pa 22,6 odstotkov.

Kreditno tveganje

Kreditno tveganje je tveganje nastanka izgube zaradi neizpolnitve obveznosti dolžnika. Upravljanje s kreditnimi tveganji se začne pred sklenitvijo pogodbenega razmerja z ugotavljanjem kreditne sposobnosti komitenta in vzpostavitvijo ustreznih zavarovanj. V času trajanja posla se kreditno tveganje obvladuje s spremljavo in upravljanjem kreditnega portfelja, omejevanjem koncentracije kreditnega tveganja po posameznem komitentu, skupini, panogi in državi ter razvrščanjem in oblikovanjem rezervacij.

Kreditni portfelj SID vključuje vse denarne naložbe in terjatve ter prevzete obveznosti, razen naložb v vrednostne papirje, kapitalskih naložb in poslov zavarovanja, ki jih SID izvaja za račun RS. Izpostavljenost iz naslova sklenjenih in neporavnanih poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti se oceni z nadomestitveno vrednostjo. Izpostavljenosti so glede na boniteto komitenta in druge elemente ocene sposobnosti poravnavanja obveznosti ter kakovost zavarovanja razvrščene v pet bonitetnih skupin, kjer so naložbe najvišje kvalitete razvrščene v skupino A, najnižje pa v skupino E. Na osnovi razvrstitve se oblikujejo popravki vrednosti in rezervacije za kreditna tveganja, pri tujih komitentih pa dodatno rezervacije za deželna tveganja.

Kreditni portfelj SID po bonitetnih razredih na dan 31. 12. 2005:

Skupina	Znesek v milijonih SIT	Delež
A	133,6	77,2%
B	36,1	20,8%
C	1,5	0,9%
D	0,9	0,5%
E	1,0	0,6%
Skupaj	173,1	100,0%

Iz kreditnega portfelja SID na dan 31. 12. 2005 je razvidno, da je v najboljši bonitetni razred razvrščeno kar 77 odstotkov vseh kreditov, drugih terjatev in zunajbilančnih obveznosti. Nadaljnih 21 odstotkov portfelja je v bonitetnem razredu B, v C, D in E pa skupaj le 2 odstotka.

Likvidnostno tveganje

V skladu s sprejeto politiko upravljanja z likvidnostjo je SID zagotavljala redno izpolnjevala vseh denarnih obveznosti. Osnova upravljanja z likvidnostjo je načrtovanje prilivov in odlivov, kar SID izvaja ločeno za lastni račun in za račun varnostnih rezerv.

Izpostavljenost likvidnostnemu tveganju SID spremlja tudi s pomočjo količnikov likvidnosti (razmerja med prilivi in odlivi v eno in šestmesečnem časovnem obdobju), ki jih Banka Slovenije predpisuje bankam v višini najmanj 1. V nasprotju z bankami SID dosega količnike ločeno za domačo in tuje valute. Vrednost količnikov je večinoma presegala vrednost 2, z izjemo deviznega količnika za obdobje šestih mesecev, ki se je konec leta znižal pod to vrednost. Visoke vrednosti količnikov so posledica dolge ročnosti pasive in ustrezne sekundarne likvidnosti.

Valutno tveganje

Pri upravljanju valutnega tveganja SID ugotavlja potencialno izgubo, ki bi nastala zaradi spremembe deviznih tečajev, s pomočjo odprte devizne pozicije, ki je razlika med seštevkom vseh naložb v tujem denarju in vseh obveznosti v tujem denarju. V naložbah in obveznostih v tujem denarju so upoštevane tako postavke v pravih valutah kot tudi tolarske postavke z devizno klavzulo. SID pri upravljanju z valutnimi tveganji uporablja finančne instrumente in tehnike, ki jih v skladu s predpisi in pravili uporabljajo banke. Dodatno se, v skladu s sklepom Banke Slovenije o kapitalski ustreznosti, odprta devizna pozicija uvršča med postavke, ki morajo biti pokrite s kapitalom.

Kljub temu, da se je tudi v letu 2005 nadaljeval trend rasti deleža poslovanja v evrih, se je devizna pozicija zmanjševala. Konec leta 2005 so obveznosti v evrih presegle naložbe za 580 milijonov SIT, naložbe v ameriških dolarjih pa obveznosti za 866 milijonov SIT. Pozicije v ostalih tujih valutah so bile zanemarljive. Kapitalske zahteve za valutna tveganja so konec leta znašale 1.026 milijonov SIT.

• Prikaz bilance stanja po valutni strukturi na dan 31.12.2005

	Aktiva		Pasiva		Razmik	
	v mio SIT	% bilančne vsote	v mio SIT	% bilančne vsote	v mio SIT	% kapitala*
SIT	37.716	22,06	48.845	28,57	-11.129,00	-58,03
SIT z valutno klavzulo	10.843	6,34	0	0,00	10.843,00	56,54
USD	4.845	2,83	3.979	2,33	866,00	4,52
EUR	117.547	68,76	118.127	69,10	-580,00	-3,02
Druge valute	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00
Skupaj	170.951	100,00	170.951	100,00		

*Opomba: Odštete so dolgoročne naložbe v kapital strank v skupini.

Podrobnejši prikaz bilance stanja po valutni strukturi na dan 31.12.2005 je v točki 5.8. Pojasnil k računovodskim izkazom.

• Prikaz bilance stanja po valutni strukturi na dan 31.12.2004

	Aktiva		Pasiva		Razmik	
	v mio SIT	% bilančne vsote	v mio SIT	% bilančne vsote	v mio SIT	% kapitala*
SIT	46.892	33,40	55.031	39,20	-8.139,46	-46,22
SIT z valutno klavzulo	6.609	4,71	0	0,00	6.609,08	37,53
USD	3.894	2,77	3.452	2,46	442,47	2,51
EUR	82.839	59,00	81.911	58,34	928,22	5,27
Druge valute	160	0,11	0	0,00	160,11	0,91
Skupaj	140.394	100,00	140.394	100,00		

*Opomba: Odštete so dolgoročne naložbe v kapital strank v skupini.

• Prikaz bilance stanja po ročnosti na dan 31.12.2005

Razred ročnosti	Aktiva		Pasiva		Razmik
	v mio SIT	v %	v mio SIT	v %	v mio SIT
na vpogled	168	0,10	96	0,06	72
do 1 meseca	3.538	2,07	2.055	1,20	1.483
od 1 do 3 mesecev	1.163	0,68	218	0,13	945
od 3 mesecev do 1 leta	47.260	27,65	13.330	7,80	33.930
od 1 do 5 let	60.066	35,14	83.498	48,84	-23.432
nad 5 let	58.757	34,37	71.755	41,97	-12.998
Skupaj	170.952	100,00	170.952	100,00	

Podrobnejša razčlenitev postavk aktive in pasive na dan 31.12.2005 po ročnosti je v točki 5.10. Pojasnil k računovodskim izkazom.

• **Prikaz bilance stanja po ročnosti na dan 31.12.2004**

Razred ročnosti	Aktiva		Pasiva		Razmik
	v mio SIT	v %	v mio SIT	v %	v mio SIT
na vpogled	213	0,15	92	0,07	121
do 1 meseca	1.048	0,75	3.943	2,81	-2.895
od 1 do 3 mesecev	9.189	6,55	922	0,66	8.267
od 3 mesecev do 1 leta	39.049	27,81	11.461	8,16	27.588
od 1 do 5 let	72.120	51,37	73.051	52,03	-931
nad 5 let	18.775	13,37	50.925	36,27	-32.150
Skupaj	140.394	100,00	140.394	100,00	

Obrestno tveganje

Z upravljanjem obrestnega tveganja SID obvladuje spremembe neto obrestnih prihodkov, ki bi nastale zaradi spremembe tržnih obrestnih mer ter spremembe cen dolgoročnih instrumentov s fiksno obrestno mero. Obrestno tveganje se praviloma obvladuje ločeno za vsako valuto.

SID obvladuje izpostavljenost obrestnemu tveganju zlasti z usklajevanjem načinov obrestovanja na aktivi in pasivi. Največji delež aktive in pasive tako predstavljajo instrumenti v evrih z obrestno mero, vezano na referenčno obrestno mero Euribor, kar v večjem delu odpravlja obrestno tveganje. Poleg usklajevanja načinov obrestovanja je SID za zmanjšanje obrestnega tveganja v manjši meri uporabljala tudi izvedene finančne instrumente.

Operativno tveganje

Operativno tveganje se nanaša na poslovanje družbe in je odvisno od notranje organizacije, načinov delovanja notranjih kontrol, učinkovitosti notranje in zunanje revizije, itd. Dejavniki operativnega tveganja so kadri, poslovni procesi, informacijska tehnologija in druga infrastruktura, organizacijska ureditev ter zunanji dogodki.

Operativno tveganje je glede na sorazmerno visoko bilančno vsoto na zaposlenega večje, vendar ga družba obvladuje s sistemom odločanja in pooblastil, ustreznim nadomeščanjem v času odsotnosti, ustrezno usposobljenostjo kadra ter vlaganji v informacijsko tehnologijo. Sistemska tveganja informacijske tehnologije, ki se s stopnjo informatizacije povečujejo, so bila obladovana z dodatnimi ukrepi kot so vzpostavljanje načrta neprekinjenega poslovanja in drugimi ukrepi za povečanje informacijske varnosti.

16. Računovodski izkazi Slovenske izvozne družbe, d.d., Ljubljana

Revizorjevo poročilo

REVIZORJEVO POROČILO O POVZETKIH RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

lastnikom družbe
SLOVENSKA IZVOZNA DRUŽBA, D.D., LJUBLJANA

Revidirali smo računovodske izkaze s pojasnili gospodarske družbe Slovenska izvozna družba, d.d., Ljubljana na dan 31. decembra 2005, iz katerih izhajajo povzetki računovodskih izkazov, v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. V našem poročilu z dne 24. marca 2006 smo izrazili mnenje, da so računovodski izkazi s pojasnili, iz katerih izhajajo povzetki računovodskih izkazov, resnična in poštena slika finančnega stanja gospodarske družbe na dan 31. decembra 2005, poslovnega izida in finančnega izida njenega poslovanja ter gibanja kapitala v tedaj končanem letu v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi.

Po našem mnenju so priloženi povzetki računovodskih izkazov v vseh bistvenih pogledih v skladu z računovodskimi izkazi s pojasnili, iz katerih izhajajo.

Za boljše razumevanje finančnega stanja družbe, njenega poslovnega in finančnega izida v obdobju ter področja naše revizije je treba povzetke računovodskih izkazov brati skupaj z računovodskimi izkazi s pojasnili, iz katerih izhajajo, in z našim poročilom o njih.

Deloitte & Touche revizija d.o.o.

**Deloitte
& Touche**
revizija d.o.o.

Lidija Jezernik
Pooblaščenka revizorka
Članica uprave

Ljubljana, 18. april 2006

1. Bilanca stanja na dan 31.12.2005

	Pojasnilo	31.12.2005	31.12.2004	v tisoč SIT 31.12.2004 - prilagojeno
Denar v blagajni in stanje na računih pri centralni banki	5.6.1.	4	42	42
Kreditni bankam	5.6.2.	106.922.796	102.420.062	83.822.326
Kreditni strankam, ki niso banke	5.6.3.	31.431.215	23.350.619	23.350.619
Dolžniški vrednostni papirji, ki niso namenjeni trgovanju	5.6.4.	6.220.814	10.744.720	4.186.691
Dolgoročne naložbe v kapital strank v skupini	5.6.5.	1.970.795	1.434.597	1.434.597
Neopredmetena dolgoročna sredstva	5.6.6.	182.001	83.497	83.497
Opredmetena osnovna sredstva	5.6.7.	602.514	630.948	630.948
Druga sredstva	5.6.8.	129.161	739.544	146.009
Usredstvene (aktivne) časovne razmejitve	5.6.9.	1.249.820	989.980	879.803
SKUPAJ SREDSTVA SID		148.709.120	-	114.534.532
NALOŽBE VARNOSTNIH REZERV	5.6.10.	22.242.712	-	21.499.189
SKUPAJ SREDSTVA		170.951.832	140.394.009	136.033.721
Dolgovi do bank	5.6.11.	123.212.641	86.968.379	86.968.379
Dolgovi do strank, ki niso banke	5.6.12.	392.696	1.169.343	1.169.343
Dolgoročne obveznosti za prejeta sredstva varnostnih rezerv		0	21.499.182	0
Dolžniški vrednostni papirji	5.6.13.	0	2.599.358	2.599.358
Drugi dolgovi	5.6.14.	151.334	759.353	870.618
Udolgovane (pasivne) časovne razmejitve	5.6.15.	615.494	840.662	402.504
Dolgoročne rezervacije za obveznosti in stroške	5.6.16.	2.933.643	2.553.319	2.553.319
Zavarovalno-tehnične rezervacije		0	4.033.402	0
Rezervacije za splošna bančna tveganja	5.6.17.	254.500	925.000	925.000
Vpisani kapital	5.6.18.	9.323.540	9.323.540	9.323.540
Kapitalske rezerve	5.6.19.	1.337.489	1.337.489	1.337.489
Rezerve iz dobička	5.6.20.	4.188.537	2.739.819	2.739.819
Prevrednotovalni popravki kapitala	5.6.21.	5.889.103	5.336.587	5.336.587
- Splošni prevrednotovalni popravek kapitala		5.283.938	5.283.938	5.283.938
- Posebni prevrednotovalni popravki kapitala		605.165	52.649	52.649
Čisti dobiček poslovnega leta		410.143	308.576	308.576
SKUPAJ OBVEZNOSTI SID		148.709.120	-	114.534.532
OBVEZNOSTI VARNOSTNIH REZERV	5.6.22.	22.242.712	-	21.499.189
SKUPAJ OBVEZNOSTI		170.951.832	140.394.009	136.033.721
ZUNAJBILANČNE POSTAVKE	5.6.23.	72.133.848		57.890.103

Pojasnilo: V primerjalnem stolpcu bilance stanja 2004 – prilagojeno so vključene spremembe, ki so nastale zaradi prenosa kreditnih zavarovanj pred marketabilnimi riziki na hčerinsko družbo SID-Prva kreditna zavarovalnica, d.d. Ljubljana in spremenjenega načina izkazovanja poslovanja SID v imenu in za račun Republike Slovenije (Pojasnilo 5.5.1).

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov

2. Izkaz poslovnega izida za leto 2005

		v tisoč SIT	
	Pojasnilo	2005	2004
Prihodki iz obresti in podobni prihodki		4.455.722	5.208.257
Odhodki za obresti in podobni odhodki		(2.674.840)	(2.093.623)
Čiste obresti in podobni prihodki	5.7.1.	1.780.882	3.114.634
Prihodki iz naložbenja v kapital		0	0
Prejete opravnine (provizije)		246.146	2.839.581
Dane opravnine (provizije)		(44.996)	(141.229)
Čiste opravnine (provizije)	5.7.2.	201.150	2.698.352
Prihodki iz finančnih poslov		978.605	1.689.544
Odhodki za finančne posle		(878.978)	(1.772.930)
Čisti dobiček iz finančnih poslov	5.7.3.	99.627	(83.386)
Drugi poslovni prihodki	5.7.4.	557.141	8.797
Stroški dela	5.7.5.	(610.251)	(774.979)
Stroški materiala in storitev	5.7.6.	(336.696)	(517.660)
Amortizacija in prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih dolgoročnih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih	5.7.7.	(99.885)	(87.926)
Drugi poslovni odhodki	5.7.8.	(34.142)	(1.344.196)
Izgube iz danih kreditov in terjatev, zmanjšane za poplačila	5.7.9.	(50.752)	(829.101)
Čisti znesek rezervacij za splošna bančna tveganja	5.7.10.	670.500	(925.000)
Dobiček iz rednega delovanja		2.177.574	1.259.535
Izredni prihodki		0	0
Izredni odhodki		0	0
- Izredni odhodki brez prevrednotovalnega popravka kapitala			
- Izredni odhodki za prevrednotovalni popravek kapitala			
Poslovni izid zunaj rednega delovanja		0	0
Celotni poslovni izid		2.177.574	1.259.535
Davek iz dobička	5.7.12.	(545.237)	(642.384)
Odloženi davki		8.235	0
ČISTI DOBIČEK POSLOVNEGA LETA		1.640.572	617.151

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov

2.1. Razporeditev čistega dobička poslovnega leta 2005

	v tisoč SIT	
	2005	2004
Čisti dobiček poslovnega leta	1.640.572	617.151
Del čistega dobička za kritje prenesenih izgub	0	0
Del čistega dobička za oblikovanje zakonskih rezerv	0	0
Del čistega dobička za oblikovanje rezerv za lastne deleže	0	0
Del čistega dobička za oblikovanje statutarnih rezerv	(820.286)	(308.575)
Del čistega dobička za druge rezerve iz dobička	(410.143)	0
Skupaj	410.143	308.576

Iz čistega dobička poslovnega leta 2005 v višini 1.640.572 tisoč SIT so bile oblikovane statutarne rezerve in druge rezerve iz dobička, tako da znaša bilančni dobiček 410.143 tisoč SIT. O njegovi delitvi odloča skupščina družbe.

Bilančni dobiček za leto 2004 v višini 308.576 tisoč SIT je bil po sklepu skupščine razporejen v druge rezerve iz dobička.

3. Izkaz finančnega izida za leto 2005

	v tisoč SIT	
	2005	2004
A. FINANČNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
a) Pritoki pri poslovanju	5.177.946	7.867.317
Dobljene obresti in obrestim podobni prihodki	4.272.749	5.345.265
Dobljene opravnine (provizije)	248.256	2.595.765
Prihodki iz izterjanih odpisanih terjatev iz danih kreditov	173	876
Prihodki od naložbenja v kapital	0	0
Čisti poslovni izid (čisti dobiček ali čista izguba) iz finančnih poslov	99.627	(83.386)
Drugi poslovni prihodki	557.141	8.797
b) Odtoki pri poslovanju	4.555.303	4.853.316
Dane obresti in obrestim podobni odhodki	2.491.054	2.036.117
Dane opravnine (provizije)	44.996	63.687
Plačila zaposlencem	629.203	775.470
Drugi poslovni odhodki	351.990	1.861.856
Davki iz dobička	1.038.060	116.186
Skupaj poslovni prihodki/odhodki pred spremembami poslovnih sredstev in obveznosti	(4.555.303)	(4.853.316)
c) (Povečanja) / zmanjšanja poslovnih sredstev	(30.389.919)	(25.904.097)
Čisto (povečanje)/zmanjšanje kreditov bankam (razen za prevrednotenje)	(22.687.691)	(12.293.695)
Čisto (povečanje)/zmanjšanje kreditov drugim strankam (razen za prevrednotenje)	(7.634.850)	(10.285.701)
Čisto (povečanje)/zmanjšanje vrednosti vrednostnih papirjev, namenjenih trgovanju (razen za prevrednotenje)	0	0
Čisto (povečanje)/zmanjšanje drugih poslovnih sredstev (razen za prevrednotenje)	(67.378)	(3.324.701)
č) Povečanja / (zmanjšanja) poslovnih obveznosti	35.079.858	8.183.532
Čisto povečanje/(zmanjšanje) bančnih vlog (depozitov) od bank (razen za prevrednotenje)	36.244.261	7.225.990
Čisto povečanje/(zmanjšanje) bančnih vlog (depozitov) od strank, ki niso banke (razen za prevrednotenje)	(776.646)	957.542
Čisto povečanje/(zmanjšanje) drugih obveznosti iz poslovanja (razen za prevrednotenje)	(387.757)	0
d) Prebitok pritokov pri posl. (a+c-b+č) ali prebitok odtokov pri poslovanju (b+č-a+c)	5.312.582	(14.706.564)
B. FINANČNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU		
a) Pritoki pri naložbenju	7.657.576	7.773.353
Pritoki pri prodaji dolžniških vrednostnih papirjev	7.655.360	7.771.856
Pritoki pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev	2.216	1.497
b) Odtoki pri naložbenju	6.801.587	12.105.649
Odtoki pri nakupu dolžniških vrednostnih papirjev	6.649.912	11.000.609
Odtoki pri nakupu kapitalskih naložb	0	1.010.100
Odtoki pri nakupu opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev	151.675	94.940
c) Prebitok pritokov pri naložbenju (a-b) ali prebitok odtokov pri naložbenju (b-a)	855.989	(4.332.296)
C. FINANČNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
a) Pritoki pri financiranju	93.808.077	130.617.242
Prejeti krediti	93.808.077	130.617.242
Povečanje vrednosti dolžniških vrednostnih papirjev in podrejenih obveznosti (razen za prevrednotenje)		0
Pritoki pri prodaji lastnih delnic		0
b) Odtoki pri financiranju	103.451.357	106.659.114
Dividende, ki jih plača banka	0	139.261
Odplačani krediti	100.851.999	105.619.210
Zmanjšanje vrednosti dolžniških vrednostnih papirjev in podrejenih obveznosti (razen za prevrednotenje)	2.599.358	900.643
Odtoki pri nakupu lastnih delnic		0
c) Prebitok pritokov pri financiranju (a-b) ali prebitok odtokov pri financiranju (b-a)	(9.643.280)	23.958.128
Učinki spremembe deviznih tečajev na denarna sredstva in njihove ustreznike		
Č. KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV	1.865.964	5.340.673
x) Finančni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ad, Bc in Cc)	(3.474.709)	4.919.268
+		
y) Začetno stanje denarnih sredstev	5.340.673	421.405

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov

4. Izkaz gibanja kapitala

v tisoč SIT	Vpisani kapital	Kapitalska rezerva	Rezerve iz dobička	Preneseni čisti poslovni izid iz prejšnjih let	Splošni prevrednot. popravki kapitala	Posebni prevrednot. popravki kapitala	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Skupaj kapital
ZAČETNO STANJE V OBRAČUNSKEM OBDOBJU (31.12.2004)								
	9.323.540	1.337.489	2.739.819	0	5.283.938	52.649	308.576	19.046.011
Premiki v kapital								
- Posebno prevrednotenje kapitala	0	0	0	0	0	552.516	0	552.516
- Čisti dobiček poslovnega leta	0	0	0	0	0	0	1.640.572	1.640.572
Premiki v kapitalu								
- Razporeditev čistega dobička v rezerve iz dobička	0	0	1.539.005	0	0	0	(1.539.005)	0
- Davek od dobička 2003	0	0	(90.287)	0	0	0	0	(90.287)
Premiki iz kapitala								
- Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0
KONČNO STANJE V OBRAČUNSKEM OBDOBJU (31.12.2005)								
	9.323.540	1.337.489	4.188.537	0	5.283.938	605.165	410.143	21.148.812

v tisoč SIT	Vpisani kapital	Kapitalska rezerva	Rezerve iz dobička	Preneseni čisti poslovni izid iz prejšnjih let	Splošni prevrednot. popravki kapitala	Posebni prevrednot. popravki kapitala	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Skupaj kapital
ZAČETNO STANJE V OBRAČUNSKEM OBDOBJU (31.12.2003)								
	9.323.540	1.337.489	2.431.244	0	5.283.938	0	139.274	18.515.485
Premiki v kapital								
- Posebno prevrednotenje kapitala	0	0	0	0	0	52.649	0	52.649
- Čisti dobiček poslovnega leta	0	0	0	0	0	0	617.151	617.151
Premiki v kapitalu								
- Razporeditev čistega dobička v rezerve iz dobička	0	0	308.575	0	0	0	(308.575)	0
- Prenos čistega dobička	0	0	0	139.274	0	0	(139.274)	0
Premiki iz kapitala								
- Izplačilo dividend	0	0	0	(139.274)	0	0	0	(139.274)
KONČNO STANJE V OBRAČUNSKEM OBDOBJU (31.12.2004)								
	9.323.540	1.337.489	2.739.819	0	5.283.938	52.649	308.576	19.046.011

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov

17. Konsolidirani računovodski izkazi Skupine SID

Revizorjevo poročilo

REVIZORJEVO POROČILO O POVZETKIH KONSOLIDIRANIH RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

lastnikom družbe
SLOVENSKA IZVOZNA DRUŽBA, D.D., LJUBLJANA

Revidirali smo konsolidirane računovodske izkaze s pojasnili skupine Slovenska izvozna družba, d.d., Ljubljana na dan 31. decembra 2005, iz katerih izhajajo povzetki računovodskih izkazov, v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. V našem poročilu z dne 24. marca 2006 smo izrazili mnenje, da so konsolidirani računovodski izkazi s pojasnili, iz katerih izhajajo povzetki računovodskih izkazov, resnična in poštena slika finančnega stanja skupine na dan 31. decembra 2005, poslovnega izida in finančnega izida njenega poslovanja ter gibanja kapitala v tedaj končanem letu v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi.

Po našem mnenju so priloženi povzetki konsolidiranih računovodskih izkazov v vseh bistvenih pogledih v skladu z računovodskimi izkazi s pojasnili, iz katerih izhajajo.

Za boljše razumevanje finančnega stanja skupine, njenega poslovnega in finančnega izida v obdobju ter področja naše revizije je treba povzetke konsolidiranih računovodskih izkazov brati skupaj z konsolidiranimi računovodskimi izkazi s pojasnili, iz katerih izhajajo, in z našim poročilom o njih.

**Deloitte
& Touche**
revizija d.o.o.

Deloitte & Touche revizija d.o.o.

Lidija Jezernik
Pooblaščenka revizorka
Članica uprave

Ljubljana, 18. april 2006

1. Konsolidirana bilanca stanja na dan 31.12.2005

		v tisoč SIT	
	Pojasnilo	31.12.2005	31.12.2004 -prilagojeno
Denar v blagajni in stanje na računih pri centralni banki	5.5.1.	27	42
Kreditni bankam	5.5.2.	108.178.388	85.483.072
Kreditni strankam, ki niso banke	5.5.3.	31.431.215	23.350.619
Dolžniški vrednostni papirji, ki niso namenjeni trgovanju	5.5.4.	10.401.159	7.226.264
Dolgoročne naložbe v kapital strank v skupini	5.5.5.	434.057	424.280
Neopredmetena dolgoročna sredstva	5.5.6.	182.001	83.497
Opredmetena osnovna sredstva	5.5.7.	618.474	630.948
Druga sredstva	5.5.8.	1.024.589	737.901
Usredstvene (aktivne) časovne razmejitve	5.5.9.	1.333.874	960.098
SKUPAJ SREDSTVA SID		153.603.784	118.896.721
NALOŽBE VARNOSTNIH REZERV	5.5.10.	22.242.712	21.499.189
SKUPAJ SREDSTVA		175.846.496	140.395.910
Dolgovi do bank	5.5.11.	123.212.641	86.968.379
Dolgovi do strank, ki niso banke	5.5.12.	102.696	1.169.343
Dolžniški vrednostni papirji	5.5.13.	0	2.599.358
Drugi dolgovi	5.5.14.	1.029.865	761.192
Udolgovane (pasivne) časovne razmejitve	5.5.15.	932.571	840.717
Dolgoročne rezervacije za obveznosti in stroške	5.5.16.	2.944.104	2.553.319
Zavarovalno-tehnične rezervacije	5.5.17.	3.978.595	4.033.402
Rezervacije za splošna bančna tveganja	5.5.18.	254.500	925.000
Vpisani kapital	5.5.19.	9.323.540	9.323.540
Kapitalske rezerve	5.5.20.	1.337.489	1.337.489
Rezerve iz dobička	5.5.21.	4.589.938	2.739.830
Prevrednotovalni popravki kapitala	5.5.22.	5.362.464	5.336.370
- Splošni prevrednotovalni popravek kapitala		5.283.938	5.283.938
- Posebni prevrednotovalni popravki kapitala		78.526	52.432
Preneseni čisti poslovni izid		118	0
Čisti dobiček poslovnega leta		535.263	308.782
SKUPAJ OBVEZNOSTI SID		153.603.784	118.896.721
OBVEZNOSTI VARNOSTNIH REZERV	5.5.23.	22.242.712	21.499.189
SKUPAJ OBVEZNOSTI		175.846.496	140.395.910
ZUNAJBILANČNE POSTAVKE	5.5.24.	72.971.587	57.890.103

Pojasnilo: V primerjalnem stolpcu bilance stanja 2004 – prilagojeno so vključene spremembe, ki so nastale zaradi spremenjenega načina izkazovanja poslovanja SID v imenu in za račun Republike Slovenije (Pojasnilo 5.5.1).

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov

2. Konsolidirani izkaz poslovnega izida za leto 2005

		v tisoč SIT	
	Pojasnilo	2005	2004
Prihodki iz obresti in podobni prihodki		4.648.498	5.208.456
Odhodki za obresti in podobni odhodki		(2.662.461)	(2.093.625)
Čiste obresti in podobni prihodki	5.6.1.	1.986.037	3.114.831
Prihodki iz naložbenja v kapital	5.6.2.	45.272	0
Prejete opravnine (provizije)		1.652.714	2.846.275
Dane opravnine (provizije)		(49.639)	(141.058)
Čiste opravnine (provizije)	5.6.3.	1.603.075	2.705.217
Prihodki iz finančnih poslov		990.617	1.689.544
Odhodki za finančne posle		(907.801)	(1.772.930)
Čisti dobiček iz finančnih poslov	5.6.4.	82.816	(83.386)
Drugi poslovni prihodki	5.6.5.	506.055	6.052
Stroški dela	5.6.6.	(910.984)	(776.545)
Stroški materiala in storitev	5.6.7.	(572.881)	(520.077)
Amortizacija in prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih dolgoročnih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih	5.6.8.	(101.383)	(87.926)
Drugi poslovni odhodki	5.6.9.	(425.735)	(1.344.206)
Izgube iz danih kreditov in terjatev, zmanjšane za poplačila	5.6.10.	4.055	(829.101)
Čisti znesek rezervacij za splošna bančna tveganja	5.6.11.	670.500	(925.000)
Dobiček iz rednega delovanja		2.886.827	1.259.859
Izredni prihodki		297	0
Izredni odhodki		0	0
- Izredni odhodki brez prevrednotovalnega popravka kapitala			
- Izredni odhodki za prevrednotovalni popravek kapitala			
Poslovni izid zunaj rednega delovanja		297	0
Celotni poslovni izid		2.887.124	1.259.859
Davek iz dobička	5.6.13.	(1.130.315)	(642.491)
Davki, ki niso izkazani v drugih postavkah		410.184	0
ČISTI DOBIČEK POSLOVNEGA LETA		2.166.993	617.368

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov

3. Konsolidirani izkaz finančnega izida za leto 2005

	v tisoč SIT	
	2005	2004
A. FINANČNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
a) Pritoki pri poslovanju	4.118.524	7.867.317
Dobljene obresti in obrestim podobni prihodki	4.384.331	5.345.265
Dobljene opravnine (provizije)	(900.292)	2.595.765
Prihodki iz izterjanih odpisanih terjatev iz danih kreditov	173	876
Prihodki od naložbenja v kapital	0	0
Čisti poslovni izid (čisti dobiček ali čista izguba) iz finančnih poslov	128.088	(83.386)
Drugi poslovni prihodki	506.224	8.797
b) Odtoki pri poslovanju	4.939.421	4.853.316
Dane obresti in obrestim podobni odhodki	2.478.675	2.036.117
Dane opravnine (provizije)	49.639	63.687
Plačila zaposlencem	899.834	775.470
Drugi poslovni odhodki	692.095	1.861.856
Davki iz dobička	819.178	116.186
Skupaj poslovni prihodki/odhodki pred spremembami poslovnih sredstev in obveznosti	(820.897)	3.014.001
c) (Povečanja) / zmanjšanja poslovnih sredstev	(29.304.008)	(25.904.097)
Čisto (povečanje)/zmanjšanje kreditov bankam (razen za prevrednotenje)	(22.495.364)	(12.293.695)
Čisto (povečanje)/zmanjšanje kreditov drugim strankam (razen za prevrednotenje)	(7.634.850)	(10.285.701)
Čisto (povečanje)/zmanjšanje vrednosti vrednostnih papirjev, namenjenih trgovanju (razen za prevrednotenje)	0	0
Čisto (povečanje)/zmanjšanje drugih poslovnih sredstev (razen za prevrednotenje)	826.206	(3.324.701)
č) Povečanja / (zmanjšanja) poslovnih obveznosti	34.496.647	9.196.931
Čisto povečanje/(zmanjšanje) bančnih vlog (depozitov) od bank (razen za prevrednotenje)	36.244.261	8.239.389
Čisto povečanje/(zmanjšanje) bančnih vlog (depozitov) od strank, ki niso banke (razen za prevrednotenje)	(486.646)	957.542
Čisto povečanje/(zmanjšanje) drugih poslovnih sredstev	(1.260.968)	0
d) Prebitek pritokov pri posl. (a+c-b+č) ali prebitek odtokov pri poslovanju (b+č-a+c)	4.371.742	(13.693.165)
B. FINANČNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU		
a) Pritoki pri naložbenju	15.520.188	7.773.353
Pritoki pri prodaji dolžniških vrednostnih papirjev	15.517.972	7.771.856
Pritoki pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev	2.216	1.497
b) Odtoki pri naložbenju	18.862.002	12.105.649
Odtoki pri nakupu dolžniških vrednostnih papirjev	18.692.869	11.000.609
Odtoki pri nakupu kapitalskih naložb	0	1.010.100
Odtoki pri nakupu opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev	169.133	94.940
c) Prebitek pritokov pri naložbenju (a-b) ali prebitek odtokov pri naložbenju (b-a)	(3.341.814)	(4.332.296)
C. FINANČNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
a) Pritoki pri financiranju	97.993.921	130.617.242
Prejeti krediti	93.803.576	130.617.242
Povečanje vrednosti dolžniških vrednostnih papirjev in podrejenih obveznosti (razen za prevrednotenje)	4.180.345	0
Pritoki pri prodaji lastnih delnic	0	0
b) Odtoki pri financiranju	103.451.357	106.659.114
Dividende, ki jih plača banka	0	139.261
Odplačani krediti	100.851.999	105.619.210
Zmanjšanje vrednosti dolžniških vrednostnih papirjev in podrejenih obveznosti (razen za prevrednotenje)	2.599.358	900.643
Odtoki pri nakupu lastnih delnic	0	0
c) Prebitek pritokov pri financiranju (a-b) ali prebitek odtokov pri financiranju (b-a)	-5.467.436	23.958.128
Učinki spremembe deviznih tečajev na denarna sredstva in njihove ustreznike		
Č. KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV	1.916.564	6.354.072
x) Finančni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ad, Bc in Cc)	(4.437.508)	5.932.667
+		
y) Začetno stanje denarnih sredstev	6.354.072	421.405

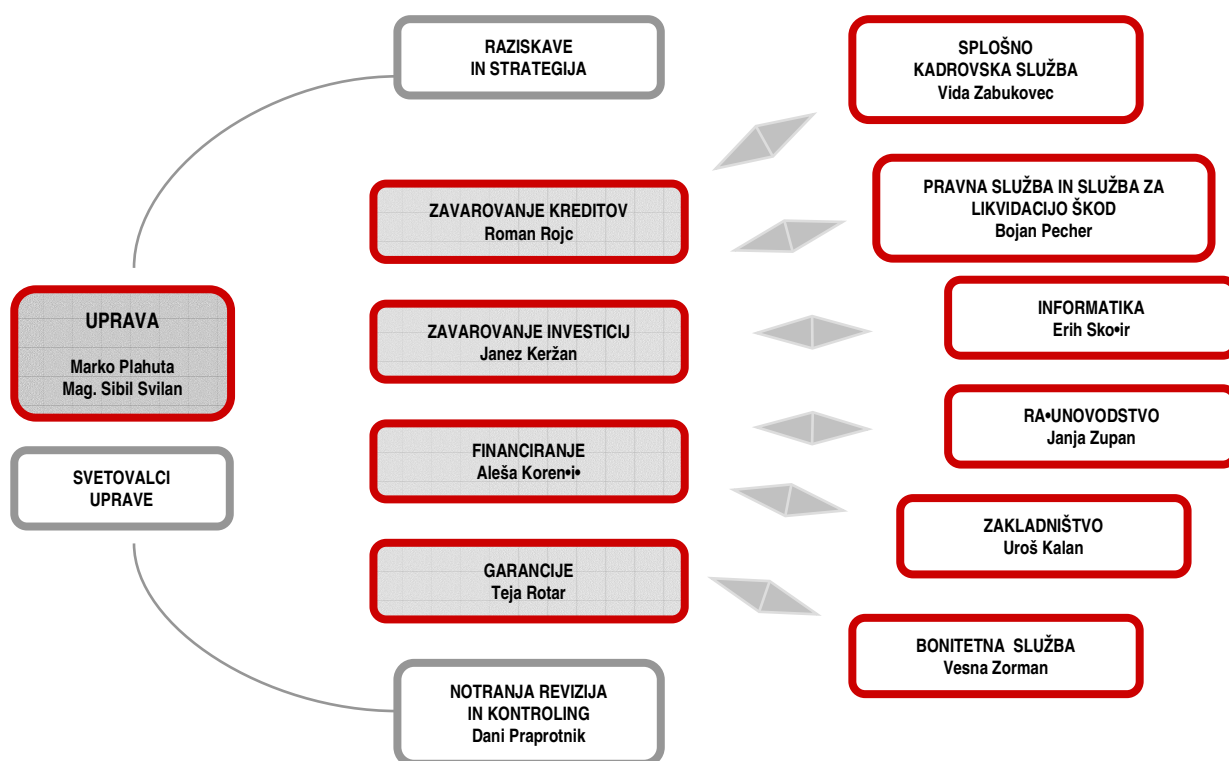
Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov

4. Konsolidirani izkaz gibanja kapitala

v tisoč SIT	Vpisani kapital	Kapitalska rezerva	Rezerve iz dobička	Preneseni čisti poslovni izid iz prejšnjih let	Splošni prevrednot. popravek kapitala	Posebni prevrednot. popravki kapitala	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Skupaj kapital
ZACETNO STANJE V OBRAČUNSKEM OBDOBJU (31.12.2004)								
	9.323.540	1.337.489	2.739.830	0	5.283.938	52.432	308.782	19.046.011
Premiki v kapital								
- Posebno prevrednotenje kapitala						26.094		26.094
- Čisti dobiček poslovnega leta	0	0	0	0	0	0	2.166.994	2.166.994
Premiki v kapitalu								
- Razporeditev čistega dobička v rezerve iz dobička			1.940.395				(1.940.395)	0
- Davek od dobička 2003	0	0	(90.287)	0	0	0	0	(90.287)
- Preneseni dobiček iz preteklih let				118			(118)	0
Premiki iz kapitala								
- Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0
KONČNO STANJE V OBRAČUNSKEM OBDOBJU (31.12.2005)								
	9.323.540	1.337.489	4.589.938	118	5.283.938	78.526	535.263	21.148.812

v tisoč SIT	Vpisani kapital	Kapitalska rezerva	Rezerve iz dobička	Preneseni čisti poslovni izid iz prejšnjih let	Splošni prevrednot. popravek kapitala	Posebni prevrednot. popravki kapitala	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Skupaj kapital
ZACETNO STANJE V OBRAČUNSKEM OBDOBJU (31.12.2003)								
	9.323.540	1.337.489	2.431.244	0	5.283.938	0	139.274	18.515.485
Premiki v kapital								
- Posebno prevrednotenje kapitala	0	0	0	0	0	52.432	0	52.432
- Čisti dobiček poslovnega leta	0	0	0	0	0	0	617.368	617.368
Premiki v kapitalu								
- Razporeditev čistega dobička v rezerve iz dobička	0	0	308.586	0	0	0	(308.586)	0
- Prenos čistega dobička	0	0	0	139.274	0	0	(139.274)	0
Premiki iz kapitala								
- Izplačilo dividend	0	0	0	(139.274)	0	0	0	(139.274)
KONČNO STANJE V OBRAČUNSKEM OBDOBJU (31.12.2004)								
	9.323.540	1.337.489	2.739.830	0	5.283.938	52.432	308.782	19.046.011

Organizacijska shema in organi upravljanja SID

Skupščina Slovenske izvozne družbe, d.d., Ljubljana

mag. Simon Oblak – predsednik
Metod Zaplotnik – namestnik predsednika

Nadzorni svet Slovenske izvozne družbe, d.d., Ljubljana

1. dr. Andrej Bajuk - predsednik
Ministrstvo za finance
2. mag. Helena Kamnar, namestnica predsednika
Univerza v Ljubljani
3. mag. Gonzalo Capriolo
Ministrstvo za finance
4. dr. Božo Cerar
Ministrstvo za zunanje zadeve
5. mag. Jožko Čuk
Gospodarska zbornica Slovenije
6. dr. Andrej Kitanovski
Ministrstvo za gospodarstvo
7. dr. Mojmir Mrak

Komisija za pospeševanje mednarodne menjave

1. mag. Mojca Jazbinšek Volk - predsednica
Ministrstvo za gospodarstvo
2. mag. Andrijana Starina Kosem – namestnica predsednice
Ministrstvo za gospodarstvo
3. Robert Kokalj
Ministrstvo za zunanje zadeve
4. mag. Janez Košak
Banka Slovenije
5. mag. Cveto Stantič
Gospodarska zbornica Slovenije
6. mag. Stanislava Zdravec Capriolo
Ministrstvo za finance

Organizacijska shema Skupine SID

